

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Namsos kommune

Arkivsak: 20/486
Møtedato/tid: 19.01.2021 kl. 09:00
Møtested: Fjernmøte på Teams

MERK: Møtet avvikles som fjernmøte. Det vil legges til rette for tilhørere fra publikum og presse og avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
01/21	Orientering fra administrasjonen m.v - oppfølging av utfordringer Covid 19
02/21	Prosjektplan forvaltningsrevisjon - nærvær helse/omsorg og oppvekst
03/21	Bestilling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll - Namsos Industribyggeselskap(NIB) AS
04/21	Oppfølging av saker
05/21	Kontrollutvalgets årsrapport 2020
06/21	Referatsaker januar 21
07/21	Godkjenning av protokoll

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Einar Sandlund på telefon 938 97 555, eller e-post: einar.sandlund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer, 12.01.2021

Bjørn Dag Derås (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Einar Sandlund/s/
Seniorrådgiver
Konsek Trøndelag IKS

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Orientering fra administrasjonen m.v - oppfølging av utfordringer Covid 19

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

19.01.2021

Saknr

01/21

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/183 - 11

Forslag til vedtak

Den gitte informasjon tas til orientering

Saksopplysninger

Kontrollutvalget fattet i sak 27/20, informasjon til kontrollutvalget – enhetsbesøk/orienteringer, blant annet slikt vedtak:

«Kommunedirektøren, eller de han bemyndiger, inviteres til kontrollutvalget i novembermøtet, for å gi orienteringer om:

- «Oppvekst; oppfølging av sårbare unge under Covid 19 pandemien. Er det en plan og er kommunen bedre rustet til dette videre under pandemien?*
- Kontrollutvalget ønsker at kommunalsjef helse- og omsorg, lederne for hhv. åpen omsorg og Namsos sykehjem, samt brukerrepresentant på sykehjemmet orienterer om utfordringene i pleie- og omsorg, som følge av Covid 19. Er det en plan og er kommunen bedre rustet for å møte utfordringene videre under pandemien?»*

Administrasjonen og brukerrepresentant iht. vedtaket invitert til møtet for å gi de ønskede orienteringer. Punktene det ønskes orientering er viktige for hvordan kommunen møter, og følger opp, viktige utfordringer som følge av Covid-19.

Vurdering

Om ikke kontrollutvalget selv ikke bestemmer noe annet, anbefales det å ta den gitte informasjon til orientering.

Prosjektplan forvaltningsrevisjon - nærvær helse/omsorg og oppvekst

Behandles i utvalg		Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Namsos kommune		19.01.2021	02/21
Saksbehandler	Einar Sandlund		
Arkivkode	FE - 217, TI - &58		
Arkivsaknr	20/422 - 4		

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget godkjenner prosjektplan datert 04.01.21.
2. Rapporten forventes levert 25.05.21 og innenfor den angitte ressursbruk på 300 timer.
3. Kontrollutvalget bes å bli orientert underveis for å kunne ta stilling til evt. behov for endringer i prosjektplanen.

Vedlegg

Prosjektplan - Personal-Nærvær
Signert uavhengighet

Saksopplysninger

Kommunestyret vedtok plan forvaltningsrevisjon 2020-2024 den 13.11.20. Her ble «personal, rekruttering, sykefravær og kompetanse» satt som 1. prioritet,.

Kontrollutvalget fattet i sak 30/20 slikt enstemmig bestillingsvedtak:

1. *Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon på personalområdet – nærvær helse/omsorg og oppvekst.*
2. *Kontrollutvalget gir følgende innspill på problemstillinger/spørsmål:- Kjenner kommunen årsak til sykefravær?*
 - *Bruk av vikar ved sykefravær, dekkes kvalitets-/ kompetansebehovet?*
 - *Oppfølging av sykemeldte, rutiner og praksis*
 - *Ansatte og lederperspektiv; oppfatning, forståelse og opplevd praksis*
3. *Revisor bes å utarbeide prosjektplan til neste møte, 19.01.21.*

Revisjonen har ut fra bestillingsvedtaket utarbeidet prosjektplan datert 22.08.19, jfr. vedlegg. Planen angir følgende problemstillinger:

1. *Hva mener kommunen kan være årsakene til sykefraværet i oppvekst og helse/velferd?*
2. *Er Namsos kommunes oppfølging av sykemeldte i tråd med regelverket?*
3. *Er kommunen i stand til å ivareta kompetansebehov/-krav ved sykefravær?*

Sentrale kilder til revisjonskriterier vil være lover/forskrifter knyttet til arbeidsmiljø, folketrygd, opplæring, samt kommunens egne retningslinjer og prosedyrer

Forvaltningsrevisjonen er planlagt gjennomført via dokumentgjennomgang, intervjuer og spørreundersøkelse.

Det er avgrenset til sektorene oppvekst og helse/omsorg for å se de på nevnte problemstillinger forvaltningsrevisjonens prosjektplan omfatter.

Prosjektet er planlagt gjennomført innenfor en tidsressurs på 300 timer med levering 25.05.21.

Vurdering

Sekretariatet er av den fremlagte prosjektplan ansees for å være i tråd med kontrollutvalgets bestilling i sak 30/20. Kontrollutvalgets innspill vedr. ansatte og lederperspektiv ansees ivaretatt ved at mellomledere inkluderes i spørreundersøkelsen. Videre viser en spesielt til kontrollutvalgets vektlegging vedrørende oppdekking av kompetansebehov ved sykefravær innen stillinger hvor det er satt lovmessige kompetansekrav. Dette er av stor betydning for brukerne av tjenestene. Den foreslåtte tidsressurs og leveringstidspunkt betraktes som relevant. Ved evt. behov for endringer i prosjektplanen underveis i prosjektet må kontrollutvalget kunne ta stilling til disse. Kontrollutvalget anbefale å godkjenne den fremlagte prosjektplan datert 04.01.21.

FORVALTNINGSREVISJON

Personal - Nærvær

Sykefraværsoppfølging og erstatning av kompetanse ved fravær

PROSJEKTPLAN

Namsos kommune

Januar 2021

FR1154

1 SAMMENDRAG AV PROSJEKTPLAN

Problemstilling	<ol style="list-style-type: none">1. Hva mener kommunen kan være årsakene til sykefraværet i oppvekst og helse/velferd?2. Er Namsos kommunes oppfølging av sykemeldte i tråd med regelverket?3. Er kommunen i stand til å ivareta kompetansebehov/-krav ved sykefravær?
Kilder til kriterier	<ul style="list-style-type: none">- Arbeidsmiljøloven- Folketrygdloven- Helse- og omsorgstjenesteloven- Forskrift til opplæringsloven- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid- Forskrift om føring av statistikk over sykefravær og fravær ved barns sykdom- Kommunens egne retningslinjer (f.eks. IA-avtale, arbeidsgiverpolitisk plattform og HMS- og personalhåndbok)
Metode	Intervju, dokumentgjennomgang og spørreundersøkelse
Tidsplan	<ul style="list-style-type: none">• Timeantall: 300 timer• Rapport til sekretær 25.05.2021
Prosjektteam	Oppdragsansvarlig revisor: Anna K. Dalslåen, anna.dalslaen@revisjonmidtnorge.no Prosjektmedarbeider: Marit Ingunn Holmvik Kvalitetssikrere: Hanne Marit Bjerkan og Anna Ølnes.
Uavhengighetserklæring	Ingen av de involverte revisorer vil få habilitetsproblemer ved gjennomføringen av prosjektet. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetserklæring er vedlagt prosjektplanen.

Kontaktperson Namsos kommune	Kommunedirektør Jostein Grimstad eller den som kommunedirektøren delegerer
-------------------------------------	--

2 MANDAT

I dette kapitlet vil bestillingen bli utdypet og bakgrunnsinformasjon for prosjektet gjennomgått.

2.1 Bestilling

Personal, sykefravær og kompetanse er temaet for denne forvaltningsrevisjonen. Bestillingen er gjort med bakgrunn i plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024.

Kommunestyret i Namsos kommune vedtok 03.11.2020 plan for forvaltningsrevisjon med «Personal, rekruttering, sykefravær og kompetanse» som høyeste prioritet. Kontrollutvalget i Namsos kommune bestilte 24.11.2020, sak 30/20, en forvaltningsrevisjon med temaet «Personalområdet – nærvær helse/omsorg og oppvekst». Kontrollutvalget kom med følgende innspill til problemstillinger/spørsmål:

- Kjenner kommunen årsak til sykefravær?
- Bruk av vikar ved sykefravær, dekkes kvalitets-/ kompetansebehovet?
- Oppfølging av sykemeldte, rutiner og praksis
- Ansatte og lederperspektiv; oppfatning, forståelse og opplevd praksis»

2.2 Bakgrunnsinformasjon

Kommunene Namdalseid, Fosnes og Namsos ble 01.01.2020 sammenslått til nye Namsos kommune. De gamle kommunene signerte i 2016 en intensjonsavtale om sammenslåing, og har siden den gang arbeidet med å bygge den nye kommunen. Det er likevel en omveltning å bli en ny kommune, og i revisors helhetlige risikovurdering (2020) påpekes det at det er gjennomført tiltak for økt nærvær i kommunen. Gamle Namsos kommune hadde flere styringsdokumenter for økt nærvær, blant annet arbeidspolitisk plattform (2014-2019), strategier og tiltak for nærværarbeid (2013/2014) og mål og handlingsplan for IA-arbeid (2014-2018). I følge revisors helhetlige risikovurdering gjennomføres det møter mellom ansatte og ledelse gjennom kontaktforum, AMU, administrasjonsutvalg og dialogmøter. Det er videre blitt betydelig vanskeligere å rekruttere helsepersonell til stillinger i helse og omsorg, og særlig gjelder dette sykepleierstillinger.

Ettersom det har vært utfordrende å rekruttere sykepleiekompetanse til de kommunale tjenestene, er det en økt risiko for at kommunen ikke får dekket behovet for sykepleiekompetanse ved fravær. På oppvekstområdet er det lærer- og pedagognormer som gjelder for hvor mange lærere/barnehagelærere det skal være på et gitt antall elever/barn.

Kommunen må derfor ha system for å opprettholde kompetansen ved sykefravær i både helse og velferds- og oppvekstsektoren, særlig gjelder dette langtidsfravær.

2.3 Kommunens organisering

Kontrollutvalget har bedt revisor undersøke oppfølging av sykemeldte og arbeidet med å erstatte kompetanse i to sektorer: Oppvekst og helse/omsorg. Kommunen har 11 grunnskoler, inkludert voksenopplæringa. Det er 12 kommunale barnehager i kommunen. Helse og velferd-sektoren i Namsos kommune er organisert i helse og forvaltning, institusjon og hjemmetjenester. Namsos kommune har tre sykehjem og flere omsorgsboliger spredt utover hele kommunen. Det tilbys også hjemmesykepleie i pasientens hjem – uavhengig av adresse. Fysioterapi og ergoterapi er en del av tjenesteomfanget.

3 PROSJEKTDESIGN

I kapittel 3 vil revisor avgrense prosjektet og gå nærmere inn på problemstillingene i prosjektet. Kilder til revisjonskriteriene vil bli gjennomgått og metode for innsamling av data vil bli beskrevet.

3.1 Avgrensing

Forvaltningsrevisjonsprosjektet vil omhandle kommunens arbeid med sykefraværsoppfølging og med å erstatte kompetanse ved fravær. Prosjektet vil se på hvordan sektorene helse/omsorg og oppvekst arbeider med dette. Andre sektorer i kommunen vil ikke bli omfattet av dette prosjektet.

3.2 Problemstillinger

1. Hva mener kommunen kan være årsakene til sykefraværet i oppvekst og helse/velferd?
2. Er Namsos kommunes oppfølging av sykemeldte i tråd med regelverket?
3. Er kommunen i stand til å ivareta kompetansebehov/-krav ved sykefravær?

3.3 Kilder til kriterier

Revisor vil utarbeide revisjonskriterier som baserer seg på autorative kilder. Følgende kilder kan bli aktuelle å bruke, men det kan også være aktuelt å ta inn andre kilder til revisjonskriterier.

- Arbeidsmiljøloven
- Folketrygdloven
- Helse- og omsorgstjenesteloven
- Forskrift til opplæringsloven
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid
- Forskrift om føring av statistikk over sykefravær og fravær ved barns sykdom
- Kommunens egne retningslinjer (f.eks. IA-avtale, arbeidsgiverpolitisk plattform, HMS- og personalhåndbok)

3.4 Metoder for innsamling av data

Datainnsamlingen vil i hovedsak bli gjennomført gjennom intervju, spørreundersøkelse og dokumentgjennomgang. Kontrollutvalget ønsker å vite mer om hvordan sykefraværsarbeidet oppleves fra ansatte-perspektivet, og for å undersøke dette ønsker revisor å benytte seg av en spørreundersøkelse som sendes til ansatte i de aktuelle sektorene. Det kan bli aktuelt å inkludere mellomledere som mottakere av spørreundersøkelsen. Covid 19-pandemien kan

skape metodiske utfordringer. Revisor forbeholder seg retten til å gjøre metodiske endringer i prosjektdesignet dersom det er bedre fra et smittevern-perspektiv.

Levanger/04.01.2021

Anna K. Dalslåen

Oppdragsansvarlig revisor

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

Prosjekt:
FR1154

Kommune:
Namsos kommune

Sak:
Vurdering av uavhengighet - revisors egenvurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt: Personal - nærvær

Hovedreferanse:

Kommuneloven § 79
Revisjonsforskriften kap. 6
RS 200 - Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4
RS 220 - Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13
RS 300 - Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6
Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8

Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA</i>
Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.</i>
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p><i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i></p>
Tjenester under kommunens egne	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>

ledelses- og kontrolloppgaver	
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.</i>
Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Levanger, 11.01.2021

Anna K. Dalslåen
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Bestilling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll - Namsos Industribyggeseelskap(NIB) AS

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Namsos kommune	19.01.2021	03/21

Saksbehandler	Einar Sandlund
Arkivkode	FE - 217, TI - &58
Arkivsaknr	20/503 - 1

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll - Namsos Industribyggeseelskap(NIB) AS
2. Kontrollutvalget gir følgende innspill på problemstillinger/spørsmål:
-
-
3. Revisor bes å utarbeide prosjektplan til neste møte 02.03.21.

Vedlegg

Oversikt Namsos Industribyggeseelskap(NIB) AS
Eierdokument-for-Namsos-industribyggeseelskap-AS

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal ifølge kommunelovens § 23-4 påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierskap i selskaper som kommunen har eierinteresser i og utarbeide en plan for eierskapskontroll i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen ble behandlet av kommunestyret den 29.10.20 med slikt vedtak:

1. *Kommunestyret vedtar plan for eierskapskontroll 2020-2024 med slik prioritering av eierskapskontroller:*

- *Namsos Industribyggeseelskap AS (NIB)*
- *Namdal Rehabilitering IKS*
- *Midtre Namdal Vekst AS (MN Vekst)*

1.

Eierskapskontroll i selskap hvor andre kommuner vedtar dette, og Namsos kommune er medeier.

1. *Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.*

I samme møte behandlet også kommunestyret plan for forvaltningsrevisjon og i vedtaket er NIB AS satt opp som aktuell for forvaltningsrevisjon. Eierskapskontrollen vil være en naturlig del av forvaltningsrevisjonsprosjektet.

Generelt

Det var lagt opp til eierskapskontroll med forvaltningsrevisjon i NIB AS i 2019. Kontrollen av NIB ble utsatt, da retningslinjer for selskapet nylig hadde blitt endret. En kontroll av NIB er satt opp i planene for eierskapskontroll og evt. forvaltningsrevisjon. NIB er er heleid av Namsos kommune og har under seg 4 aksjeselskaper som NIB eier 100%.

NIB AS

NIB er et kommunalt virkemiddel i nærings- og samfunnsutvikling i Namsos. Selskapet ble stiftet i 1970 og er 100 % eid av Namsos Kommune. Aksjekapitalen er på kr 16 270 000.- og sum eiendeler er 29,2 millioner, herav 23 i anleggsmidler. Regnskapet for 2019 er avgitt med et overskudd på kr. 595.000.-. Selskapet har 1 ansatt. Viser forøvrig til vedlegg.

Selskapets formål er å leie, kjøp og salg av tomtegrunn, oppføring av industribygg, boliger, samt andre bygg innen kommunen og på forretningsmessig grunnlag drive utleie og/eller salg av slike bygg. Med sikte på å fremme industri og næringsvirksomhet i kommunen, skal selskapet kunne skaffe passende lokaler til rimelig leie for bedrifter som flytter til eller etablere seg i kommunen.

Kommunens Eiermelding 2020

Denne ble behandlet av kommunestyret i 2020 og sier følgende om NIB:

«Formål:

Leie, kjøp og salg av tomtegrunn, oppføring av industribygg, boliger, samt andre bygg innen kommunen og på forretningsmessig grunnlag drive utleie og/eller salg av slike bygg. Med sikte på å fremme industri og næringsvirksomhet i kommunen, skal selskapet kunne skaffe passende lokaler til rimelig leie for bedrifter som flytter til eller etablere seg i kommunen. For å fremme industri-, service og forretningsvirksomhet i kommunen kan selskapet også kjøpe aksjer i etablerte bedrifter eller gå inn med aksjekapital i nye selskaper.

Vedtatt Eierdokument for NIB AS beskriver følgende visjon og overordnede målsettinger:

Visjon: «Et verktøy for Namsos kommune i nærings- og samfunnsutviklingen.»

NIB har følgende overordnede målsettinger:

- 1. NIB skal være et verktøy for Namsos kommune til å bygge, eie og drive bygninger, samt erverve areal til forretnings-, industri-, og boligområder i kommunen. I tillegg skal NIB være en pådriver med tanke på sosial boligpolitikk og boligpolitikk generelt.*
- 2. NIB kan være en langsiktig eier av bygninger som leies ut til virksomheter i Namsos.*
- 3. NIB kan eie og drive bygninger som huser både kommunal, annen offentlig og/eller privat virksomhet (kombinasjonsbygg).*
- 4. NIB kan eie aksjer i selskaper under etablering og utvikling.*
- 5. NIB skal drives etter forretningsmessige prinsipper.*
- 6. NIB kan være en kortsiktig eier i bygg eller selskaper som ønsker kommunen som part i en etableringsfase.*

Vurdering

Namsos Industribyggselskap AS er heleid av kommunen og et strategisk viktig verktøy for realisering av politisk vedtatte mål. Styring skjer gjennom generalforsamling og politisk vedtatt Eierdokument for selskapet. Selskapet forvalter flere datterselskaper, deriblant Rock city Namsos AS. Namsos kommune skal ha et svært langsiktig perspektiv på sitt eierskap i selskapet.»

Kommunestyret vedtok Eierdokument for NIB den 27.09.18, jfr. vedlegg. Dokumentet angir mye av det samme i kommunens Eiermelding utfyllt en del strategier for hvert hovedmål.

Tidligere forvaltningsrevisjoner

Av historisk interesse kan det nevnes at det ble gjennomført forvaltningsrevisjon av NIB i 2009 og rapportens sammendrag viser i hovedtrekk at NIB fungerte godt som verktøy for kommunen når det gjelder tilrettelegging for næringslivet og samfunnsutvikling. Det kom frem at det var noen utfordringer i forhold til utøvelsen av eierskapet.

Med ny eierstrategi fra 2018 og stor reduksjon i anleggsmidler/langsiktig gjeld er selskapsbildet vesentlig endret.

Vurdering

Sekretariatet viser til de vedlagte dokumenter. Det er av interesse å se hvordan kommunen utøver sitt eierskap mot NIB, samt å gjennomføre forvaltningsrevisjon på aktuelle problemstillinger. Kommunen vedtok ny eierstrategi i 2018 og behandlet sin egen eiermelding i 2020. det vil være naturlig å se på hvordan disse er fulgt opp. eierskapskontrollen vil være en naturlig del av forvaltningsrevisjonsprosjektet.

Selskapet er videre et sentralt virkemiddel for kommunen i nærings- og samfunnsutviklingsmessig sammenheng, jfr. visjonen og overordnede målsettinger. NIB er et selskap som blant annet eier sentrale eiendommer i byen og har datterselskaper knyttet til disse. Sentrale spørsmål i forvaltningsrevisjonen med eierskapskontrollen kan være:

- Utøves kommunens eierskap i selskapet i tråd med lov og forskrift, eierens vedtak(drives selskapet i samsvar med selskapsavtalen og kommunens eiermelding) og etablerte normer for god eierstyring?
- Evt. forhold til heleide underselskap?
- Hvordan fungerer kommunens rapportering fra valgte representanter i selskapet?
- Er det en tydelig rolle- og ansvarsfordeling mellom kommunen og selskapet?
- Hvordan ivaretas langsiktig eierskap/utleie av bygninger til virksomheter?
- Selskapets eierskap, herunder ivaretagelse av kommunens interesser, i andre selskap og bygninger under etablering og avvikling?
- Drives selskapet etter forretningsmessige prinsipper?
- Selskapets pådriverrolle vedr. utøvelse av kommunens generelle og sosiale boligpolitikk?

I forhold til størrelse og gjennomføring på prosjektet vil konkret og tydelighet være viktig. På en slik bakgrunn anbefales kontrollutvalget å diskutere avgrensninger, aktuelle problemstillinger og innspill i bestilling som grunnlag for utarbeidelse av prosjektplan. Revisor bes å lage utkast til prosjektplan til kontrollutvalgets neste møte den 02.03.21.

Namsos Industribyggeselskap

Namsos Industribyggeselskap AS

Eiendomshandel og -utleie

Org nr 930 794 570

Besøksadresse: Søren Tornæsvei 10, 7800 Namsos

Namsos Industribyggeselskap AS

Org nr 930 794 570

Oversikt

Leie, kjøp og salg av tomtgrunn, oppføring av industribygg, boliger, samt andre bygg innen kommunen og på forretningsmessig grunnlag drive utleie og/eller salg av slike bygg. Med sikte på å fremme industri og næringsvirksomhet i kommunen, skal selskapet kunne skaffe passende lokaler til rimelig leie for bedrifter som flytter til eller etablere seg i kommunen.

Regnskap

	2019	2018	2017
Sum driftsinntekter	1 446	1 401	18 810
Driftsresultat	472	450	5 024
Resultat før skatt	762	2 175	474
Årsresultat	595	1 685	441
Sum eiendeler	29 205	113 432	119 765

Beløp i hele 1000

Kilde: Brønnøysundregistrene

Kontaktinformasjon

Telefon:	916 01 675
Mobil:	916 01 675
Besøksadresse:	Søren Tornæsvei 10, 7800 Namsos
Postadresse:	Postbok 105, 7801 Namsos
E-post:	post@namsosib.no
Hjemmeside:	namsosib.no

Bransjer:

- Eiendomshandel og -utleie

Namsos Industribyggeselskap AS

Org nr 930 794 570

Offisiell foretaksinformasjon

Juridisk navn:	NAMSOS INDUSTRIBYGGESELSKAP AS
Org nr:	930 794 570
Selskapsform:	Aksjeselskap
Daglig leder:	Randi Dille
NACE-bransje:	68.209 Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers
Telefon:	74 21 71 00
Faks:	74 21 72 71
Adresse:	c/o Namdalshagen Søren Thornesvei, 7800 Namsos
Postadresse:	Postboks 414, 7800 Namsos
Registrert i foretaksregisteret:	Ja
Registrert i MVA:	Ja
Registrert i NAV aa-registeret:	Ja
Registrert i frivillighetsreg.:	Nei
Stiftelsesdato:	29.09.1970
Antall ansatte:	1
Aksjekapital:	16 270 000

Kilde: Brønnøysundregistrene

Datterselskaper:	Abel Meyers Gate 30 AS, Finn Christiansens Veg 1 AS, Sjøtomta AS, Søren R Thornæs Veg 10 AS
-------------------------	---

Morregnskap regnskapstall

LØNN - BELØP I HELE 1000	2019	2018	2017	2016	2015
Lønn	242	-	-	0	-
Leder annen godtgjørelse	-	-	-	-	-
RESULTATREGNSKAP - BELØP I HELE 1000	2019	2018	2017	2016	2015
Valutakode	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK
Sum salgsinntekter	-	0	29	0	0
Annen driftsinntekt	1 446	1 401	18 781	17 291	17 283
Sum driftsinntekter	1 446	1 401	18 810	17 291	17 283
Varekostnad	-	-	0	0	0
Beholdningsendringer	-	-	0	0	0
Lønnskostnader	153	170	162	106	118
Herav kun lønn	146	162	-	0	-
Ordinære avskrivninger	-	0	6 916	6 791	4 313
Nedskrivning	-	-	-	-	-
Andre driftskostnader	821	781	6 708	6 654	5 592
Driftsresultat	472	450	5 024	3 739	7 260
Inntekt på invest. annet foretak i sm konsern	-	-	0	0	0
Inntekt på investering i datterselskap	-	-	0	0	0
Sum annen renteinntekt	45	5	11	5	61
Inntekt på invest. i tilknyttet selskap	-	-	0	0	0
Sum annen finansinntekt	0	1 703	63	56	0
Sum finansinntekter	2 854	5 004	74	61	61
Nedskrivning fin. anleggsmidler	-	-	-	-	-
Sum annen rentekostnad	2 531	3 278	4 624	4 029	4 672
Andre finanskostnader	-	-	-	-	-
Sum annen finanskostnad	-	-	0	0	0
Sum finanskostnader	2 563	3 278	4 624	4 029	4 672
Resultat før skatt	762	2 175	474	-229	2 649
Sum skatt	167	490	32	-409	-166
Ordinært resultat	595	1 685	441	180	2 816
Ekstraordinære inntekter	-	-	-	-	-
Ekstraordinære kostnader	-	-	-	-	-
Skatt ekstraordinært	-	-	0	0	0
Årsresultat	595	1 685	441	180	2 816
Utbytte	-	-	-	-	-
Konsernbidrag	-	617	-	-	-
BALANSEREGNSKAP - BELØP I HELE 1000	2019	2018	2017	2016	2015
Valutakode	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK
Goodwill	-	-	-	-	-
Sum immaterielle midler	-	-	0	0	0

BALANSEREGNSKAP - BELØP I HELE 1000	2019	2018	2017	2016	2015
Sum anleggsmidler	23 027	101 589	114 986	118 759	124 858
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	76	125	110 744	114 435	120 467
Maskiner/anlegg/biler	-	-	-	-	-
Driftsløsøre/ inventar/ verktøy/ Biler	-	0	230	312	379
Sum varige driftsmidler	76	125	110 974	114 747	120 846
Aksjer/Investeringer i datterselskap	22 733	21 233	4 002	4 002	4 002
Endr. behold. varer under tilvirk./ferdige	-	-	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	10	10	10	10	10
Andre fordringer	-	-	-	-	-
Sum finansielle anleggsmidler	22 951	101 464	4 012	4 012	4 012
Sum varelager	-	-	0	0	0
Kundefordringer	27	2 086	1 067	619	572
Konsernfordringer	0	5 188	200	-	-
Sum fordringer	5 748	7 797	2 392	1 546	1 396
Sum investeringer	-	-	0	0	0
Kasse/Bank/Post	430	4 046	2 387	2 739	2 389
Sum Kasse/Bank/Post	430	4 046	2 387	2 739	2 389
Sum omløpsmidler	6 178	11 843	4 779	4 284	3 784
Sum eiendeler	29 205	113 432	119 765	123 044	128 643
Aksje/Selskapskapital	16 270	16 270	16 270	16 270	16 270
Annen innskutt egenkapital	-	-	-	-	-
Sum innskutt egenkapital	21 888	21 888	16 270	16 270	16 270
Sum opptjent egenkapital	6 228	5 633	9 592	9 151	8 971
Annen egenkapital	6 228	5 633	9 592	9 151	8 971
Sum egenkapital	28 116	27 521	25 862	25 421	25 241
Sum avsetninger til forpliktelser	402	235	1 887	2 620	3 335
Pant/gjeld til kredittinstitusjoner	-	82 800	88 933	91 603	97 687
Langsiktig konserngjeld	-	-	-	-	-
Ansvarlig lånekapital	-	-	-	-	-
Sum annen langsiktig gjeld	-	-	0	0	0
Annen langsiktig gjeld	-	-	-	-	-
Sum langsiktig gjeld	402	83 035	90 820	94 223	101 022
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	-	-	-	-
Leverandørgjeld	109	1 118	1 473	1 143	732
Skyldig offentlige avgifter	-	-	-	-	0
Utbytte	-	-	-	-	-
Kortsiktig konserngjeld	463	802	-	-	-
Annen kortsiktig gjeld	115	886	845	1 950	1 646
Sum kortsiktig gjeld	687	2 877	3 082	3 400	2 379
Sum gjeld	1 089	85 911	93 903	97 623	103 401
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	29 205	113 432	119 765	123 044	128 643
Garantistillelser	-	-	-	-	-
Pantstillelser	-	-	-	-	-

NØKKELTALL - BELØP I HELE 10 000	2019	2018	2017	2016	2015
Totalrentabilitet i %	4,7	4,7	4,2	3	5,6
Resultat av driften i %	32,6	32,1	26,7	21,6	42
Egenkapitalens rentabilitet før skatt i %	2,7	8,1	1,8	-0,9	11,1
Likviditetsgrad	8,99	4,12	1,55	1,26	1,59
Egenkapitalandel i %	96,3	24,3	21,6	20,7	19,6
Gjeldsgrad	0	3,1	3,6	3,8	4,1

Kilde: Årsregnskap, Brønnøysundregistrene

Konsernregnskap regnskapstall

LØNN - BELØP I HELE 1000	1998
Lønn	-
Leder annen godtgjørelse	-
RESULTATREGNSKAP - BELØP I HELE 1000	1998
Valutakode	NOK
Sum salgsinntekter	-
Annen driftsinntekt	105
Sum driftsinntekter	4 644
Varekostnad	-
Beholdningsendringer	-
Lønnskostnader	122
Herav kun lønn	-
Ordinære avskrivninger	1 306
Nedskrivning	-
Andre driftskostnader	535
Driftsresultat	2 681
Inntekt på invest. annet foretak i sm konsern	-
Inntekt på investering i datterselskap	-
Sum annen renteinntekt	-
Inntekt på invest. i tilknyttet selskap	-
Sum annen finansinntekt	-
Sum finansinntekter	42
Nedskrivning fin. anleggsmidler	-
Sum annen rentekostnad	3 077
Andre finanskostnader	-
Sum annen finanskostnad	-
Sum finanskostnader	3 077
Resultat før skatt	-354
Sum skatt	-
Ordinært resultat	-
Ekstraordinære inntekter	-
Ekstraordinære kostnader	-
Skatt ekstraordinært	-

RESULTATREGNSKAP - BELØP I HELE 1000	1998
Årsresultat	-354
Utbytte	-
Konsernbidrag	-
BALANSEREGNSKAP - BELØP I HELE 1000	1998
Valutakode	NOK
Goodwill	-
Sum immaterielle midler	-
Sum anleggsmidler	55 378
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	24 563
Maskiner/anlegg/biler	-
Driftsløsøre/ inventar/ verktøy/ Biler	-
Sum varige driftsmidler	-
Aksjer/Investeringer i datterselskap	-
Endr. behold. varer under tilvirk./ferdige	-
Investeringer i aksjer og andeler	-
Andre fordringer	-
Sum finansielle anleggsmidler	-
Sum varelager	-
Kundefordringer	118
Konsernfordringer	-
Sum fordringer	-
Sum investeringer	-
Kasse/Bank/Post	1 408
Sum Kasse/Bank/Post	-
Sum omløpsmidler	2 316
Sum eiendeler	57 694
Aksje/Selskapskapital	470
Annen innskutt egenkapital	-
Sum innskutt egenkapital	-
Sum opptjent egenkapital	0
Annen egenkapital	-
Sum egenkapital	6 765
Sum avsetninger til forpliktelser	-
Pant/gjeld til kredittinstitusjoner	-
Langsiktig konserngjeld	-
Ansvarlig lånekapital	-
Sum annen langsiktig gjeld	46 541
Annen langsiktig gjeld	-
Sum langsiktig gjeld	50 093
Gjeld til kredittinstitusjoner	-
Leverandørgjeld	737
Skyldig offentlige avgifter	-
Utbytte	-
Kortsiktig konserngjeld	-
Annen kortsiktig gjeld	98
Sum kortsiktig gjeld	835

BALANSEREGNSKAP - BELØP I HELE 1000	1998
Sum gjeld	50 928
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	57 693
Garantistillelser	-
Pantstillelser	-
NØKKELTALL - BELØP I HELE 1000	1998
Totalrentabilitet i %	4,7
Resultat av driften i %	57,7
Egenkapitalens rentabilitet før skatt i %	-5,2
Likviditetsgrad	2,77
Egenkapitalandel i %	11,7
Gjeldsgrad	7,5

Kilde: Årsregnskap, Brønnøysundregistrene

Namsos Industribyggeselskap AS

Org nr 930 794 570

Roller

Daglig leder	Randi Dille (f 1962)
Styrets leder	Øistein Aagesen (f 1953)
Styremedlem	Bjørnar Schei (f 1963)
Styremedlem	Rolf Håvard Ovesen (f 1967)
Styremedlem	Trine Pedersen Fagerhaug (f 1963)
Styremedlem	Marit Elisabet Haukø (f 1961)
Revisor	E.K. Revisjon AS
Regnskapsfører	Recon Regnskap A/S

Kilde: Brønnøysundregistrene

Aksjonærer

Navn	Ant aksjer	Andel
NAMSOS KOMMUNE	1	100%

Sist oppdatert 2018

Namsos kommune

- et godt sted å leve

Eierdokument for Namsos Industribygggeselskap AS

Vedtatt av
kommunestyret
27.09.2018

Innholdsfortegnelse

I. Innledning	2
II. Visjon	3
III. Overordnede målsettinger.....	3
IV. Strategier	4

Innledning

Namsos Industribyggeselskap AS (NIB) er et heleid kommunalt aksjeselskap.

Selskapet eier følgende tomter og bygg:

Namdalshagen:

- Bygd i 2005 og består av 4 000 m² kontor- og produksjonslokale
- Ca. 35 ulike bedrifter samlet i bygget
- Møteromslokaler med 6 møterom + kantine. Kapasitet opptil 100 personer.
- Bygget tilpasses behovet for leietagere og det er følgelig stadige omrokninger og ombygginger.

NORD Universitet:

NORD Universitet har blitt tilpasset etappevis.

- 650 studenter og 75 ansatte
- Ulike studieretninger, men mest innenfor helse
- Er et godt partnerskap for næringsliv og kommuner i Namdalen

SJØTOMTA AS:

- Utviklingsprosjekt
- Regulert for produksjon-, lager- og kontorlokaler

ROCK CITY:

- Trønderrockmuseum
- Kontorlokaler leies av kommunen, men NIB har ansvar for framleie av lokalene

Visjon

Namsos kommune har følgende visjon for selskapet:

*ET VERKTØY FOR NAMSOS KOMMUNE I
NÆRINGS –OG SAMFUNNSUTVIKLINGEN*

Overordnede målsettinger

NIB har følgende overordnede målsettinger:

- 1. NIB skal være et verktøy for Namsos kommune til å bygge, eie og drive bygninger, samt erverve areal til forretnings -, industri-, og boligområder i kommunen. I tillegg skal NIB være en pådriver med tanke på sosial boligpolitikk og boligpolitikk generelt.**
- 2. NIB kan være en langsiktig eier av bygninger som leies ut til virksomheter i Namsos.**
- 3. NIB kan eie og drive bygninger som huser både kommunal, annen offentlig og/eller privat virksomhet (kombinasjonsbygg).**
- 4. NIB kan eie aksjer i selskaper under etablering og utvikling.**
- 5. NIB skal drives etter forretningsmessige prinsipper.**
- 6. NIB kan være en kortsiktig eier i bygg eller selskaper som ønsker kommunen som part i en etableringsfase.**

Strategier

Basert på de overordnede målene er det formulert tilhørende strategier:

Mål 1:

NIB skal være et verktøy for Namsos kommune til å bygge, eie og drive bygninger, samt erverve areal til forretnings-, industri-, og boligområder i kommunen. I tillegg skal NIB være en pådriver med tanke på sosial boligpolitikk og boligpolitikk generelt.

Som eier ønsker Namsos kommune at NIB skal bidra til å fremme kommunens politikk for å bygge, eie og leie ut offentlige bygg til andre offentlige og private aktører, enten det gjelder utdannings- og/eller bygninger som huser leveranser av offentlige og private tjenester. I tillegg ønsker Namsos kommune at NIB kan være et tomteselskap som kan realisere tiltak som er vedtatt i kommunens boligpolitiske handlingsplan.

Strategier

- NIB skal være et heleid kommunalt aksjeselskap
- NIB kan opprette egne datterselskap heleid av NIB eller i fellesskap med andre eiere.
- Namsos kommune kan benytte NIB som en profesjonell aktør til å prosjektere, bygge og drive bygg.
- Selskapet kan være en iverksetter av byggeprosjekter som kommunen har vedtatt igangsatt.

Mål 2:

NIB kan være en langsiktig eier av bygninger som leies ut til virksomheter i Namsos.

Med sikte på å fremme industri og næringsvirksomhet i kommunen, skal selskapet søke å skaffe passende lokaler til rimelig leie for bedrifter/offentlige og private aktører som flytter til eller etablerer seg i kommunen. Når det fra leietaker sin side er ønskelig med en motpart som ikke har samme krav til profitt som det en privat aktør har, kan NIB ivareta en funksjon som en langsiktig eier av bygninger.

NIB kan være et verktøy for å realisere bygg der kommunen er en av flere aktører som leier areal i formålsbygg og/eller kommunale utleieboliger.

Strategier

- Selskapet skal være en forutsigbar utleier av lokaler til offentlige og private virksomheter og kompetansemiljø.
- Selskapet kan være et verktøy for kommunen til å realisere kommunale utleieboliger

Mål 3:

NIB kan eie og drive bygninger som huser både kommunal, annen offentlig og/eller privat virksomhet (kombinasjonsbygg).

Strategier

- Selskapet kan være eier av bygg som huser både kommunal, offentlig og/eller privat virksomhet.

Mål 4:

NIB kan eie aksjer i selskaper under etablering og utvikling.

Der det ikke er noen investorer som naturlig finner å ville gå inn på eiersiden ved etablering eller utvidelser i en virksomhet, kan NIB ivareta en slik rolle i henhold til den valgte visjon. I den hensikt å bidra med kompetanse i tillegg til ressurser i form av kapital, skal det kreves styreplass. Dette trenger ikke være fra administrasjonen eller fra styret i selskapet, men en person som ivaretar selskapets interesser.

Strategier

- Der det av strategiske grunner er viktig kan NIB gå inn som aksjonær for å bidra til utvikling og vekst.
- Ved deltakelse som investor skal det kreves styreplass fra selskapets side.
- Aksjeposter over 250 000 kroner må godkjennes av generalforsamlingen.

Mål 5:

NIB skal drives etter forretningsmessige prinsipper.

Strategier

- Selskapet skal drives etter forretningsmessige prinsipp og derigjennom bygge opp kapital.
- Driften av NIB skal gi en årlig avkastning som skal gi grunnlag for videre utvikling av selskapet i henhold til overordnede målsettinger.

Mål 6:

NIB kan være en kortsiktig eier i bygg eller selskaper som ønsker kommunen som part i en etableringsfase.

NIB kan gå inn som eier/deleier og investor når det er av strategisk betydning for samfunns- /næringsutviklingen i Namsos kommune.

Strategier

- Om det er viktig for å sikre en etablering i Namsos, kan selskapet velge å gå inn som deleier eller eier av nærings- og forretningsbygg.
- Der det ikke er strategisk viktig å sitte som eier skal selskapet selge seg ut til markedspris.

Oppfølging av saker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

19.01.2021

Saknr

04/21

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/183 - 17

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Vedlegg

Namsos - oppfølging av saker

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har ansvar for å følge opp egne vedtak, og det blir lagt fram oversikt for 2020 over de sakene som var aktuelle for videresending til kommunestyret.

Orienteringssaker er ikke tatt med. Med bakgrunn i listen får kontrollutvalget mulighet til å se på hvordan sakene er fulgt opp.

Vurdering

Saken anbefales tatt til orientering

SAKER TIL OPPFØLGING 2020 – NAMSOS KONTROLLUTVALG

<i>Dato</i>	<i>Sak – nr og tittel</i>	<i>Vedtak</i>	<i>Oppfølging</i>	<i>Merknad</i>
28.04.20	11/20 Kontrollutvalgets uttalelse til Fosnes kommuneregnskap 2019	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrollutvalget vedtar vedlagte forslag til uttalelse til årsregnskapet for forkommunes årsregnskap for 2019. 2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet, for fremleggelse i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet. 3. Kontrollutvalget tar Årsberetning for Fosnes kommune for 2019 til orientering. 	Behandlet i kommunestyrets sak 62/20	
28.04.20	12/20 Kontrollutvalgets uttalelse til Midtre Namdal Samkommune(MNS) regnskap 2019	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrollutvalget tar Midtre Namdal samkommunes årsberetning for 2019 til orientering. 2. Kontrollutvalget vedtar vedlagte forslag til uttalelse til samkommunestyret vedrørende Midtre Namdal samkommunes årsregnskap for 2019. 3. Kontrollutvalgets uttalelse sendes samkommunestyret for fremleggelse i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet. 	Behandlet i kommunestyrets sak 62/20	
28.04.20	13/20 Kontrollutvalgets uttalelse til Namdalseid kommunes regnskap 2019	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrollutvalget vedtar vedlagte forslag til uttalelse til årsregnskapet for kommunes årsregnskap for 2019 2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret – med kopi til formannskapet – for fremleggelse i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet. 3. Kontrollutvalget tar "Årsberetning for Namdalseid kommune for 2019" til orientering. 	Behandlet i kommunestyrets sak 64/20	
28.04.20	14/20 Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet Namsos 2019	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrollutvalget vedtar vedlagte forslag til uttalelse til årsregnskapet for Namsos kommunes årsregnskap for 2019. 2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret – med kopi til formannskapet – for fremleggelse i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet. 	Behandlet i kommunestyrets sak 66/20	

		3. Kontrollutvalget tar "Årsberetning for Namsos kommune for 2019" til orientering		
09.06.20	20/20 Skatteoppkreverfunksjonen 2019 i Fosnes, Namdalseid og gamle Namsos kommune	1) Kontrollutvalget tar Skatteoppkreverens årsrapporter for skatteregnskapene 2019 til orientering. 2) Kontrollutvalget tar Skatteetatens kontrollrapporter 2019 vedr. skatteoppkreverfunksjonene til orientering. 3) Saken oversendes kommunestyret med slik innstilling til vedtak: <i>1) Kommunestyret tar Skatteoppkreverens årsrapporter for skatteregnskapet 2019 til orientering. 2) Kommunestyret tar Skatteetatens kontrollrapporter 2019 til orientering</i>	Behandlet i kommunestyrets sak 99/20	
22.09.20	23/20 Plan forvaltningsrevisjon 2020 - 2024	1) Kontrollutvalget slutter seg til det fremlagte forslag til plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 – 2024. 2) Saken oversendes kommunestyret med slik innstilling til vedtak: <i>1. Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 med slik prioritering av forvaltningsrevisjoner: 1. Personal, rekruttering, sykefravær, kompetanse 2. IKT, datasikkerhet, digitale møter, GDPR · Psykiatrisk helsevern, rus · Oppvekst barn og unge; sårbarhet, tverrsektorielt samarbeid, fattigdom · Omstilling og konsekvenser langsiktig drift · Miljø og klima · Kvalitet i helse-/omsorgstjenestene, er planverk relevant og oppdatert m.v. · Barnevern · Namsos Industribyggeselskap(NIB) AS Forvaltningsrevisjon i selskap hvor andre kommuner vedtar dette og Namsos kommune er medeier.</i>	Behandlet i kommunestyrets sak 155/20	

		<i>2.Kontrollutvalget gis fullmakt til å foreta endringer i planen.</i>		
22.09.20	24/20 Plan eierskapskontroll 2020 - 2024	<p>1) Kontrollutvalget slutter seg til det fremlagte forslag til plan for eierskapskontroll for perioden 2020 – 2024.</p> <p>2) Saken oversendes kommunestyret med slik innstilling til vedtak:</p> <p><i>1.Kommunestyret vedtar plan for eierskapskontroll 2020-2024 med slik prioritering av eierskapskontroller:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> · Namsos Industribyggeseelskap(NIB) AS · Namdal Rehabilitering IKS · Midtre Namdal Vekst(MN-vekst) AS <p><i>Eierskapskontroll i selskap hvor andre kommuner vedtar dette og Namsos kommune er medeier.</i></p> <p><i>2.Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen</i></p>	Behandlet i kommunestyrets sak 156/20	
22.09.20	25/20 Budsjett for kontrollarbeidet 2021	<p>1.Kontrollutvalget, med forbehold om årsbudsjettvedtaket til Revisjon Midt-Norge SA, slutter seg til det framlagte forslag til driftsbudsjett for 2020 for kontrollarbeidet i Namsos kommune med en total ramme på kr 1.703.000.-.</p> <p>2.Budsjettforslaget tar ikke høyde for ekstraordinære ressursbehov i kontrollsammenheng.</p> <p>3.Forslaget oversendes kommunedirektøren for videre behandling i samsvar med § 2 i forskrift om kontrollutvalg</p>	Oversendt kommunedirektøren 23.09.20 og behandlet som egen sak,172/20, i kommunestyret	
24.11.20	32/20 Utkast til reglement for kontrollutvalget	<p>Kontrollutvalget slutter seg til fremlagt utkast med endringer fremsatt i møtet, for reglement til kontrollutvalget.</p> <p>2) Saken oversendes kommunestyret med slik innstilling til vedtak:</p>	Behandlet i kommunestyrets sak 18620	

		<p>1. Reglementsutkast for kontrollutvalget endret i kontrollutvalgets møte 24.11.20, vedtas.</p> <p>2. Reglement for folkevalgte 2019-2023 gis nytt slik pkt. 16-9: <i>Kommunestyret skal velge kontrollutvalg og vedta eget reglement for utvalget.</i></p>		
24.11.20	33/20 Kontrollutvalgets årsplan 2021	<p>1. Kontrollutvalget vedtar det fremlagte forslag med foreslåtte endrede møtedatoer til årsplan for sin virksomhet i 2021.</p> <p>2. Kontrollutvalgets årsplan oversendes kommunestyret til orientering.</p>	Sendt kommunestyret til orientering 25.11.20, rs-sak 11/20	

Kontrollutvalgets årsrapport 2020

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

19.01.2021

Saknr

05/21

Saksbehandler Einar Sandlund**Arkivkode** FE - 033**Arkivsaknr** 20/183 - 16

Forslag til vedtak

1. Det framlagte forslaget til Kontrollutvalgets årsrapport for 2020 vedtas.
2. Årsrapporten oversendes kommunestyret med slik innstilling til vedtak:

Kommunestyret tar Kontrollutvalgets årsrapport for 2020 til orientering.

Vedlegg

KU Namsos årsrapport 2020

Saksopplysninger

Ifølge kommunelovens(KL) § 22-1 har kommunestyret det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet. Til å forestå den løpende kontroll på sine vegne, velger kommunestyret et kontrollutvalg, jfr. KL § 23-1. Kontrollutvalgets arbeid og rapportering er nærmere regulert i *Forskrift om kontrollutvalg og revisjon i kommuner og fylkeskommuner*.

Kontrollutvalget skal etter KL §23-5 rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret. Rapporter etter forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller og utvalgets egen årsberetning oversendes kommunestyret til behandling med innstilling fra kontrollutvalget.

Kontrollutvalget vurderer forøvrig hvilken informasjon som vil være aktuell å presentere for kommunestyret, samt evt. andre saker som bør oversendes kommunestyret for videre behandling.

Kontrollutvalgets årlige rapport vil derfor være en oppsummering av utvalgets arbeid i løpet av året og vil derfor være viktig informasjon til kommunestyret om det kontrollarbeid utvalget utøver på kommunestyrets vegne. Alle møteinnkallinger med saksdokumenter og protokoller er sendt ordfører, og kommunedirektør. Dette fungerer som en fortløpende informasjon til kommunen og det politiske miljøet. Ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Ut fra tidligere praksis er det for 2020 utarbeidet en årsrapport til kommunestyret der det er redegjort for sentrale deler av kontrollutvalgets virksomhet og aktivitet i 2020.

Vurdering

Sekretariatet anbefaler at årsrapporten oversendes kommunestyret med innstilling på at de tar kontrollutvalgets årsrapport 2020 til orientering.

Konsek

TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Kontrollutvalgets årsmelding 2020

Namsos kommune

Innholdsfortegnelse

1. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning	3
1.1 Kontrollutvalgets sammensetning i 2020.....	3
1.2 Rammer for utvalgets arbeid.....	3
1.3 Kontrollutvalgets ressurser	4
1.3.1 Sekretariat.....	4
1.3.2 Revisjon	4
2. Lovpålagte oppgaver	4
2.1 Regnskapsrevisjon	4
2.2 Forvaltningsrevisjon.....	4
2.2.1 Bestilling av forvaltningsrevisjon	4
2.3 Eierskapskontroll	5
2.4 Påseansvar overfor revisor	5
3. Annet arbeid i utvalget	5
3.1 Møter.....	5
3.1.1 Orientering fra administrasjonen og ordfører	5
3.1.2 Besøk	5
3.2 Opplæring og faglig samarbeid.....	5
4. Avslutning.....	6

1. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan. Utvalget velges av kommunestyret og skal utføre det løpende tilsynet med den kommunale forvaltningen. Alle kommuner skal ha et kontrollutvalg¹.

1.1 Kontrollutvalgets sammensetning i 2020

Medlemmer	Varamedlemmer
Leder: Bjørn Dag Derås Medlem: Bjørnar Smines	1. Gunn Holvik 2. Karin Hegsethtrø 3. Stein Tore Wolff
Nestleder: Hege Bjørgum Skillingstad	1. Øystein Sundnes 2. Arnt S. Rørvik 3. Audur Thorisdottir
Medlem: Jan Arve Homstad	1. Målfrid Ramstad 2. Bjørn Engen
Medlem: Siri A. Devik	1. Jon Arne Andersen 2. Line Fjær
Bjørn Dag Derås er fast medlem av kommunestyret.	

Utvalget størrelse og representasjon i kommunestyret er i henhold til kravene i kommuneloven. Kravene i kommuneloven til jevn fordeling mellom kjønnene er ivaretatt.

1.2 Rammer for utvalgets arbeid

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kommunestyret kan konkret be utvalget utføre særskilte tilsynsoppgaver på sine vegne. Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at følgende oppgaver blir utført:

- Regnskapsrevisjon – påse at kommunens regnskaper revideres på en betryggende måte, avgi uttalelse om årsregnskapet og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.
- Forvaltningsrevisjon – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, basert på en overordnet analyse, følge og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Eierskapskontroll – utarbeide plan for eierskapskontroll og føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper.
- Valg av revisjonsordning – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til kommunestyret og eventuelt innstiller på valg av revisor.
- Budsjett – utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.

Innenfor disse rammene skal kontrollutvalget utøve tilsynsrollen på vegne av kommunestyret, for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp.

I tillegg kan kontrollutvalget på eget initiativ, eller etter vedtak i kommunestyret, ta opp forhold som kan oppfattes som uønskede eller i strid med mål om en effektiv og forsvarlig forvaltning av kommunens ressurser.

¹ Jf. kommuneloven § 23-1

1.3 Kontrollutvalgets ressurser

1.3.1 Sekretariat

Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Konsek Trøndelag IKS, selskapet har 28 eiere. Sekretariatet skriver saksframstillinger, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, samt følger opp vedtak. I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom utvalg og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

1.3.2 Revisjon

Namsos kommune er medeier i og har avtale om levering av revisjonstjenester med Revisjon Midt-Norge SA.

2. Lovpålagte oppgaver

2.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandler saker om regnskapsrevisjon på flere møter gjennom året. Det er etablert rutiner for orienteringer fra oppdragsansvarlig revisor i forbindelse med avleggelse av revisjonsberetning, samt informasjon om planlegging og status for finansiell revisjon og eventuelle områder det arbeides spesielt med. Kontrollutvalget skal uttale seg om kommunens årsregnskap. Uttalelsene for de regnskapene fra de sammenslåtte kommuner og Midtre Namdal Samkommune ble lagt fram for formannskapet og inngikk som beslutningsgrunnlag ved kommunestyrets behandling av regnskapene for 2019. Kontrollutvalget behandlet uttalelsene til årsregnskapene i sakene 11-14/20 den 28.04.20.

2.2 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal utrede behovet for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjoner i kommunen og resultatene fra arbeidet skal rapporteres til kommunestyret. Plan Forvaltningsrevisjon 2020 – 2024 ble godkjent av kommunestyret den 29.10.20 med slikt vedtak:

Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 med slik prioritering av forvaltningsrevisjoner:

- 1. Personal, rekruttering, sykefravær, kompetanse*
- 2. IKT, datasikkerhet, digitale møter, GDPR*

Upprioritert liste:

*Psykiske helsetjenester, rus
Oppvekst barn og unge; sårbarhet, tverrsektorielt samarbeid, fattigdom
Omstilling og konsekvenser langsiktig drift
Miljø og klima
Kvalitet i helse-/omsorgstjenestene, er planverk relevant og oppdatert m.v.
Barnevern
Namsos Industribyggeselskap AS (NIB)
Forvaltningsrevisjon i selskap hvor andre kommuner vedtar dette og Namsos kommune er medeier.*

Kontrollutvalget gis fullmakt til å foreta endringer i planen.

2.2.1 Bestilling av forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjon på *personalområdet – nærvær helse/omsorg og oppvekst* i sak 30/20 den 24.11.20.

2.3 Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere at selskapene som kommunen er eier i blir drevet i tråd med politiske vedtak og lovverket. Utvalget skal også føre kontroll med at formålet med eierskapet blir ivarettatt og at eierstyringen er god. Plan for eierskapskontroll 2020-2024 ble godkjent av kommunestyret den 29.10.20 med slik prioriteringer:

- *Namsos Industribyggeselskap AS (NIB)*
- *Namdal Rehabilitering IKS*
- *Midtre Namdal Vekst AS (MN Vekst)*

Eierskapskontroll i selskap hvor andre kommuner vedtar dette og Namsos kommune er medeier.

Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

2.4 Påseansvar overfor revisor

Kontrollutvalget skal påse at de formelle kravene til revisor blir overholdt, for eksempel krav til utdanning, vandel, uavhengighet og objektivitet. Disse forholdene hviler det et ansvar på revisor å dokumentere, og det er etablert rutiner for at dette skjer. For å følge opp ansvaret slik det går fram av krav i forskriftene, har kontrollutvalget lagt vekt på en god dialog med revisor og løpende informasjon om det løpende revisjonsarbeidet. For regnskapsrevisjon orienterer oppdragsansvarlig revisor rutinemessig i utvalgets møter. Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor skal årlig avgi en vurdering av sin uavhengighet i forhold til kommunen, jfr. forskrift om revisjon § 15. Den avgitte vurdering for 2020 ble behandlet den 24.11.20, sak 31/20 sammen med orientering om revisjonsstrategien. Når det gjelder forvaltningsrevisjon er dialogen knyttet til den enkelte undersøkelse og oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor avgir en vurdering av sin uavhengighet i forhold til kommunen.

3. Annet arbeid i utvalget

3.1 Møter

Kontrollutvalget har i 2020 avholdt 6 møter og behandlet 35 saker. Tilsvarende for 2019 var 27 saker og 5 møter.

3.2 Saker

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold de er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommunelovens § 23-2 til 23-6., samt forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

3.1.1 Orientering fra administrasjonen og ordfører

Kontrollutvalget har fått orienteringer fra administrasjonen om barnevern og legevakt, samt risiko- og vesentlighetsutfordringer i sektorene ifb. med utarbeidelse av planene for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

3.1.2 Besøk

Kontrollutvalget har ikke gjennomført enhetsbesøk i 2020.

3.2 Opplæring og faglig samarbeid

Alle medlemmer i kontrollutvalget har fått tilbud om å delta i opplæring og faglig samarbeid gjennom Konsek Trøndelag IKS, Norges kommunerevisorforbund og Forum for kontroll og tilsyn. Kontrollutvalgsleder deltok på NKRF's kontrollutvalgskonferanse 29. og 30.01.20.

4. Avslutning

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til lokaldemokratiet. Utvalget håper fjorårets virksomhet har bidratt til dette og vil takke kommunestyret og administrasjonen for samarbeidet.

Namsos kommune 19.01.2021
Kontrollutvalget

Vedlegg – Kontrollutvalgets saker 2020

Møtedato	Sakstittel	Saksnr
21.01.2020	Referatsaker 21.01.20	01/20
21.01.2020	Bestilling av risiko- og vesentlighetsanalyse, forvaltningsrevisjon	02/20
21.01.2020	Kontrollutvalgets rutiner overfor media	03/20
21.01.2020	Forum for Kontroll og Tilsyn(FKT) - medlemskap	04/20
21.01.2020	Godkjenning av protokoll	05/20
25.02.2020	Plan for forvaltningsrevisjon - Vesentlighet og risikovurdering	06/20
25.02.2020	Plan for Eierskapskontroll - Risiko- og vesentlighetsvurdering	07/20
25.02.2020	Fylkesmannens tilsynsrapport med legevaktordningen i Namdalen(LiNa)	08/20
25.02.2020	Referatsaker Februar 2020	09/20
25.02.2020	Godkjenning av protokoll	10/20
28.04.2020	Kontrollutvalgets uttalelse til Fosnes kommuneregnskap 2019	11/20
28.04.2020	Kontrollutvalgets uttalelse til Midtre Namdal Samkommune(MNS) regnskap 2019	12/20
28.04.2020	Kontrollutvalgets uttalelse til Namdalseid kommunes regnskap 2019	13/20
28.04.2020	Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet Namsos 2019	14/20
28.04.2020	Referatsaker april 20	15/20
28.04.2020	Godkjenning av protokoll	16/20
09.06.2020	Orientering fra administrasjonen - barnevern og legevakt	17/20
09.06.2020	Oppsummering risiko- og vesentlighetsanalyse(ROV)	18/20
09.06.2020	Referatsaker september 2020	19/20
09.06.2020	Skatteoppkreverfunksjonen 2019 i Fosnes, Namdalseid og gamle Namsos kommune	20/20
09.06.2020	Godkjenning av protokoll	21/20
22.09.2020	Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen.	22/20
22.09.2020	Plan forvaltningsrevisjon 2020 - 2024	23/20
22.09.2020	Plan eierskapskontroll 2020 - 2024	24/20
22.09.2020	Budsjett for kontrollarbeidet 2021	25/20
22.09.2020	Referatsaker september 2020	26/20
22.09.2020	Informasjon til kontrollutvalget - enhetsbesøk/orienteringer	27/20
22.09.2020	Reglement for kontrollutvalget	28/20
22.09.2020	Godkjenning av protokoll	29/20
24.11.2020	Bestilling av forvaltningsrevisjon -personal	30/20
24.11.2020	Orientering fra revisor - revisjonsstrategi m.v.	31/20
24.11.2020	Utkast til reglement for kontrollutvalget	32/20
24.11.2020	Kontrollutvalgets årsplan 2021	33/20
24.11.2020	Referatsaker november 2020	34/20
24.11.2020	Godkjenning av protokoll	35/20

Referatsaker januar 21

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

19.01.2021

Saknr

06/21

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/183 - 15

Forslag til vedtak

Referatene tas til orientering

Vedlegg

Melding om politisk vedtak - Reglement for kontrollutvalget

Hva skjer når varaordfører er lensmann og kona er leder av forliksrådet

Kommunen har plikt til å legge til rette for møtepublikum

Kommunestyret må kunne gi regler om ettergodtgjøring også for andre enn heltidspolitikere

Kraftselskaper går til retten for å unngå å bli omfattet av offentlighetsloven

KS tapte sak om betalt matpause

Nekter å behandle innsynskrav til saken er avklart i retten

Riksrevisjonen - Staten driver skjult skattlegging gjennom høye gebyrer

Ufornuftig å velge en utvalgsleder som motsetter seg dette

Energiselskap slipper ikke unna offentlighetsloven

Fullt mulig å bruke internett til underskriftskampanjer

Må kunne dokumentere saklige hensyn når kommunen selger til en som ikke hadde høyeste bud

Plikten til å være møteleder gjelder til man har fått gyldig fritak

Saksopplysninger

Det kan bli lagt frem ytterligere referater i møtet.

Vurdering

Referatene anbefales tatt til orientering.

KONSEK TRØNDELAG IKS
Postboks 2564
7735 STEINKJER

Vår referanse	Deres referanse	Saksbehandler	Tlf. saksbehandler	Dato
2020/10448-4		Tine Nermark Johnsen	941 74 355	21.12.2020

Melding om vedtak

Melding om vedtak - Reglement for kontrollutvalget

Namsos kommunestyre har behandlet denne saken og fattet følgende vedtak:

Vedtak Namsos kommunestyre - 17.12.2020

1. Reglement for kontrollutvalget datert 02.11.20 vedtas
2. Reglement for folkevalgte 2019-2023 gis et nytt slik punkt 16-9:

Kontrollutvalget i kommunen velges av kommunestyret og består av 5 medlemmer. Funksjonstiden følger valgperioden. Minst ett av utvalgets medlemmer velges blant kommunestyrets medlemmer. Lederen kan ikke velges fra samme parti som ordføreren, men bør velges fra ett av partiene som ikke utgjør flertallskonstellasjonen ved valg av ordfører og varaordfører i kommunestyret. Utelukket fra valg til kontrollutvalget er de som nevnt i kommunelovens § 23-1, 3. ledd. Kommunestyret vedtar etter innstilling fra kontrollutvalget eget reglement for utvalget som supplerer reglement for folkevalgte organ.

Oppgi vårt referansenummer når du tar kontakt med oss.

Hilsen

Tine Nermark Johnsen

utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Hva skjer når varaordfører er lensmann og kona er leder av forliksrådet?

Kommunal Rapport 09.11.2020

Kan kona til lensmann og varaordfører være leder av forliksrådet?

SPØRSMÅL: I forrige kommunestyremøte ble ektefellen til varaordføreren valgt som leder av forliksrådet. Varaordføreren er også lensmann. Hun ble erklært habil av kommunestyret og valget ble gjennomført uten større diskusjoner. Skaper dette inhabilitetsproblemer?

SVAR: Selve valget var uproblematisk juridisk, se kommuneloven [§ 11–10](#) siste avsnitt, der det fastslås at en folkevalgt ikke er inhabil når det skal velges personer til offentlige tillitsverv.

Men ektefellen til varaordfører vil være inhabil til å delta ved forliksrådets saksbehandling i sak der kommunen er part, da dette må anses som særegne omstendigheter « ... som er skikket til å svekke tilliten til hans uhildethet» etter domstolsloven [§ 108](#).

Det samme gjelder også i andre saker der varaordføreren og lensmannen har vært personlig involvert eller har private interesser i saken. Slike forhold vil også gjøre lensmannen inhabil til å delta i etterforskning eller strafforfølgning i sak mot kommunen, se straffeprosessloven, jf. [§ 55 a](#) første avsnitt nr. 4, som angir lensmann som en del av påtalemyndighetens tjenestemenn, og [§ 60](#) som gjentar bestemmelsen i domstolsloven § 108 om «særegne forhold» for disse.

Kommunen har plikt til å legge til rette for møtepublikum

Kommunal Rapport 23.11.2020 – Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

I hvilken grad plikter kommunen å legge til rette for at befolkningen skal kunne følge med på det som skjer under kommunestyremøtene?

SPØRSMÅL: I vår kommune holdes nå kommunestyremøtene i en gammel gymnastikksal. Årsaken til det er at kommunestyresalen er for liten. Det er begrenset med plass i den gymnastikksalen også.

Det legges ikke opp til videooverføring av møtene, og lydforholdene i forrige møte var dårlige.

Dette betyr at allmennheten og pressen har mindre mulighet til å følge med på det som skjer enn vanlig. Er dette lovlig?

SVAR: I kommuneloven [§ 11-5](#) fastslås at «Alle har rett til å være til stede i møter i folkevalgte organer».

I dette ligger at kommunen har plikt til å legge til rette for at alle interesserte skal ha mulighet til å følge forhandlingene i møtet, men det har vært lagt til grunn at man må kunne begrense antallet tilhørere av plasshensyn, så lenge lokalet er stort nok til at rimelig antall kan være til stede.

Det kan nå være grunn til å spørre om denne begrensningen i kommunens plikt til å legge forholdene til rette for tilhørere fortsatt gjelder, når man i dag forholdsvis enkelt kan sørge for fjernoverføring av møtet, på nettet eller ved utplassering av TV-skjerm på et egnet sted. Men noen avgjørelse om dette har vi ikke så vidt jeg vet, verken fra departementet eller Sivilombudsmannen.

Kommunestyret må kunne gi regler om ettergodtgjøring også for andre enn heltidspolitikere

Kommunal Rapport 16.11.2020

I hvilken grad har politikere rett til ettergodtgjørelse?

SPØRSMÅL: I kommuneloven § 8–6 har vi en bestemmelse om rett for folkevalgte «som har vervet som hovedbeskjeftigelse» til å søke om ettergodtgjøring. Kan kommunestyret også gi slik ettergodtgjøring til folkevalgte som ikke har slikt verv som hovedbeskjeftigelse?

SVAR: Bestemmelsen i § 8–6 sier bare noe om hvem som kan søke om slik godtgjøring, men skal etter forarbeidene ([Prop. 46 L. 2017–2018](#) merknader til § 8-6) forstås slik at den «fastslår at folkevalgte som har hatt det å være folkevalgt som sin hovedbeskjeftigelse, men som ikke blir gjenvalgt, eller som må fratre i løpet av valgperioden, har krav på forlenget godtgjøring i inntil seks måneder, det vil si ettergodtgjøring», jf. § 8–6 andre setning, der det er en bestemmelse om at kommunestyret «skal selv gi forskrift om lengden slik ettergodtgjøring kan ha, men ikke utover alminnelig oppsigelsestid for fast ansatte i kommunen eller fylkeskommunen».

Det er da ikke grunnlag for å lese bestemmelsen som en uttømmende regulering av adgangen til å gi slik ettergodtgjøring, og dermed en innskrenking i det kommunale selvstyret. Kommunestyret må kunne gi regler om ettergodtgjøring også for andre byrdefulle verv der det synes rimelig, men da med samme tidsbegrensning som for regler om rett til ettergodtgjøring for politikere som har vervet som hovedbeskjeftigelse, «ikke utover alminnelig oppsigelsestid for fast ansatte i kommunen eller fylkeskommunen», altså nå seks måneder.

Kraftselskaper går til retten for å unngå å bli omfattet av offentlighetsloven

Kommunal Rapport 11.11.2020

Fylkesmennene er uenige om morselskap i offentlig eide energikonsern er omfattet av offentlighetsloven. Nå skal dette spørsmålet avklares av domstolen.

– Vi mener Fylkesmannens vedtak er feil, og det gir offentlig eide energikonsern en konkurranseulempe i forhold til de private. Vi vil ha like konkurransevilkår, sier advokat Kaare Andreas Shetelig.

Han representerer energiselskapene BKK AS og Trønderenergi AS.

Tar sakene til retten

Etter et innsynskrav fra NRK vedtok Fylkesmannen i Vestland i mars at morselskapet i energikonsernet BKK AS er omfattet av offentlighetsloven, noe som gir offentligheten innsynsrett i selskapets dokumenter. BKK AS mener Fylkesmannens konklusjon er uriktig og tok ut søksmål mot staten. I starten av november møttes partene i retten. I denne saken var Energi Norge partshjelper for BKK.

Et tilsvarende vedtak fattet Fylkesmannen i Trøndelag i april i forbindelse med energikonsernet Trønder Energi AS. Også her kom Fylkesmannen fram til at morselskapet i Trønderenergi er omfattet av offentlighetsloven, og energikonsernet svarte med søksmål. Rettssaken er berammet i Oslo tingrett i februar, og det er samme advokat som fører denne saken for energikonsernet.

– Vi ønsker å avklare de rettslige spørsmålene i denne saken, og det er første gang dette behandles i retten. Jeg ønsker ikke å prosedere saken i mediene, sier Shetelig.

Offentlighetslovens §2

Lova gjeld for

- a) staten, fylkeskommunane og kommunane
- b) andre rettssubjekt i saker der dei gjer enkeltvedtak eller utferdar forskrift,
- c) sjølvstendige rettssubjekt der stat, fylkeskommune eller kommune direkte eller indirekte har ein eigarandel som gir meir enn halvparten av røystene i det øvste organet i rettssubjektet, og
- d) sjølvstendige rettssubjekt der stat, fylkeskommune eller kommune direkte eller indirekte har rett til å velje meir enn halvparten av medlemmene med røysterett i det øvste organet i rettssubjektet.

Bokstavane c og d gjeld ikkje rettssubjekt som hovudsakleg driv næring i direkte konkurranse med og på same vilkår som private.

Ikke utsatt for konkurranse

Begge energikonsernene eies hovedsakelig av kommuner på Vestlandet og i Trøndelag, og dermed gjør offentlighetsloven seg gjeldende. Offentlig eide selskap som driver næringsvirksomhet i direkte konkurranse med private aktører gis imidlertid unntak fra lovens virkeområde, og dette stridens eple.

– Utgangspunktet er at all virksomhet som kontrolleres av det offentlige, også aksjeselskaper, er underlagt offentlighetsloven. I disse sakene mener staten at det er datterselskapene, og ikke morselskapene, som er utsatt for direkte konkurranse. Morselskapene er dermed omfattet av offentlighetsloven, sier regjeringsadvokat Nils Sture Nilsson.

Mener vedtakene er feil

Fylkesmennene i Vestland og Trøndelag mener at morselskapene i BKK og Trønder Energi ikke driver næring i direkte konkurranse med private aktører.

«Fylkesmannen er ikke uenig med BKK AS i at selskapet driver konkurranse med andre morselskap og energiselskap i Norden. Vi kan likevel ikke se at det er godtgjort at BKK AS driver sin virksomhet hovedsakelig i direkte konkurranse med private energikonsern slik det stilles krav om i lovteksten», skriver Fylkesmannen i Vestland i sitt vedtak.

Både BKK og Trønder Energi mener de driver i konkurranse med private aktører. I stevningen peker BKK på at det foreligger en rekke energikonsern som selger kraft i de samme markedene som BKK-konsernet. Både BKK og Trønderenergi mener at offentlige virksomheter skal ha samme rammevilkår som konkurrentene.

«BKK AS mener at Fylkesmannens vurdering og standpunkt her er feil. Det foreligger en rekke private energikonsern som selger kraft i de samme markedene som BKK-konsernet», skriver advokat Shetelig i stevningen.

Sprikende praksis

Fylkesmannens praksis i vurderingen av innsynsrett i morselskap i energikonsern er sprikende, og dette er noe av grunnen til at konsernene nå har tatt saken til retten. Fylkesmannen i Troms vedtok i 2010 at morselskapet i Troms Kraft AS ikke er omfattet av offentlighetsloven, og den samme vurderingen gjorde Fylkesmannen i Rogaland samme år i forbindelse med innsynsrett i Haugaland Kraft. Fylkesmannen i Møre og Romsdal konkluderte samme år med at Tafjord Kraft AS og Tussa Kraft AS er omfattet av offentlighetsloven, og den samme vurderingen falt Fylkesmannen i Hordaland ned på for Sunnhordland Kraftlag AS året etter.

«Samlet sett gir den sprikende fylkesmannspraksisen ikke nødvendig veiledning for spørsmålet om, og når, et morselskap i et energikonsern er omfattet av loven», skriver BKKs advokat i stevningen.

Regjeringsadvokaten er enig i at Fylkesmennenes sprikende tolkning av om kraftselskapene er underlagt offentlighetsloven bidrar til å skape et noe uklart juridisk landskap.

– Motparten ønsker seg en rettslig prøvning av spørsmålet for å få klargjort hva som er riktig juridisk forståelse, og det kan være fornuftig for begge parter, sier Nilsson.

KS tapte sak om betalt matpause

Kommunal Rapport 17.11.2020

Storkommunene Ålesund, Orkland og Heim må betale tilbake til ansatte etter dom om spisepauser i Arbeidsretten.

NTB

Ved kommunesammenslåingene i januar 2020 fjernet flere kommuner den betalte matpausen for kontoransatte. I de gamle kommunene hadde noen betalt spisepause eller delvis betalt spisepause, mens andre ikke hadde det.

KS har ment at ved en kommunesammenslåing så oppstår det en helt ny enhet og at arbeidstidsordningen i denne nye kommunen må følge hovedregelen på 37,5 timer. KS mente gamle avtaler om lavere arbeidstid ikke kunne overføres til en ny kommune.

KS har pålagt alle nye kommuner og fylkeskommuner å innføre 37,5 timers arbeidstid med tillegg av spisepause for alle kontoransatte, uavhengig av den arbeidstiden de hadde før sammenslåingen.

Delta og Fagforbundet mente det stred mot hovedtariffavtalen og tok ut søksmål mot KS og tre av kommunene som hadde økt arbeidstiden.

Økt arbeidstid etter sammenslåing reverseres

Mandag ettermiddag kom dommen i Arbeidsretten.

Arbeidsretten mener KS sin oppfatning om at gamle avtaler ikke kan videreføres i en ny kommune ikke er korrekt. Retten peker på at KS selv opp gjennom årene har hatt ulike standpunkt knyttet til den tariffrettslige situasjonen ved kommunesammenslåinger.

«Hovedintrykket er at praksis ved kommunesammenslåinger ikke gir tilstrekkelige holdepunkter for at kommunene som følge av sammenslåingen ensidig kan beslutte å innføre felles arbeidstid i den nye kommunen», skriver Arbeidsretten.

Arbeidsretten har i sin tolkning av avtaleverket kommet til at en ensidig beslutning om å øke arbeidstiden for ansatte i kontoradministrasjonen er tariffstridig. Fagforbundet og Delta fikk dermed fullt medhold i sitt syn om at ansattes arbeidstidsordninger ikke skal annulleres i en ny kommune.

– Dommen er klar på at KS og kommunene ikke har adgang til å fastsette dårligere arbeidsvilkår i kommuner og fylkeskommuner som slås sammen, sier Delta-leder Lizzie Ruud Thorkildsen.

En rekke kommuneansatte får dermed etterbetaling for den tiden de ikke fikk betalt matpause i 2020.

Nyttig avklaring

Dommen vil få betydning for langt flere enn de kommunene Ålesund, Heim og Orkland som var part i retten.

Advokat for KS Øyvind Gjelstad sier til [NRK](#) at de vil ta dommen til etterretning.

– Vi gikk inn saken med et annet syn, men har ikke fått medhold i det. For oss er det uansett nyttig at Arbeidsretten har kommet med en avklaring, sier Gjelstad.

Les hele dommen her:

[Landsorganisasjonen i Norge med Fagforbundet mot KS, Ålesund, Orkland og Heim kommuner](#)

Nekter å behandle innsynskrav til saken er avklart i retten

Kommunal Rapport 24.11.2020

To kommunalt eide energiselskap har saksøkt staten for å unngå å bli omfattet av offentlighetsloven. Selskapene setter innsynskrav på vent til domstolen har talt.

«Trønder Energi AS vil ikke behandle innsynsbegjæringen før dette spørsmålet er endelig avgjort av domstolene», skriver Trønder Energi AS i sitt varsel om stevning av staten.

Det samme skriver energiselskapet BKK i sitt varsel om søksmål mot staten.

Omfattet av loven

Uttalelsene fra de kommunalt eide energiselskapene kommer etter at fylkesmennene i henholdsvis Trøndelag og Vestland, behandlet klager på avslag på dokumentinnsyn i de to selskapene.

Begge fylkesmennene vedtok at energiselskapene var omfattet av offentlighetsloven. Dermed gjelder innsynsretten for virksomhetens dokumenter.

«Fylkesmannen er enig i at Trønder Energi AS driver næring og forretningsvirksomhet og ikke myndighetsutøvelse. Men ingen deler av virksomheten til Trønder energi AS drives i konkurranse med private», skrev Fylkesmannen i Trøndelag i sitt vedtak i april.

Hvis den offentlig eide virksomheten ikke driver næring i konkurranse med private aktører, er selskapet omfattet av offentlighetsloven.

Har ventet et år

Norges Miljøvernforbund har i over ett år ventet på å få fullt innsyn i en PowerPoint-presentasjon fra Trønder Energi AS.

Selv om Fylkesmannen har vedtatt at innsynsretten gjelder i de etterspurte dokumentene, må de fortsatt smøre seg med tålmodighet. Rettssaken er berammet i februar neste år, og en rettskjennelse kan ankes til neste rettsinstans.

En rettskraftig dom kan dermed ligge langt fram i tid. De er kritiske til at energiselskapet unnlater å behandle innsynskravet på nytt.

– Innsynsretten i offentlige selskaper er en viktig demokratisk rett. Når Trønder Energi ikke forholder seg til Fylkesmannens vedtak, så hever de seg over norsk lov. Det er alvorlig, sier leder Kurt Oddekvalv i Norsk Miljøvernforbund.

Venter på dom

Både BKK og Trønder Energi er representert av advokat Kaare Andreas Shetelig. Han viser til at hans klienter ønsker en prinsippavklaring fra domstolen på om morselskap i offentlig eide energikonsern er omfattet av offentlighetsloven eller ikke.

– Dette er legitimt. Særlig sett i lys av at ulike fylkesmannsembeter har kommet til forskjellige konklusjoner om hvilke selskaper som er underlagt offentlighetsloven i bransjen. Når det foreligger en dom vil naturlig nok partene forholde seg til den, uttaler Shetelig til Kommunal Rapport.

Fylkesmannen i Trøndelag opphevet Trønder Energis avslag på innsyn i de etterspurte dokumentene. Fylkesmannen viser til at normal saksgang er at organet behandler innsynskravet på nytt, men denne saken er spesiell.

– Det er sjelden en sak om innsynsrett bringes inn for domstolen. Når det har skjedd er det naturlig at innsynskravet blir satt på vent til saken er behandlet i retten, sier seksjonsleder Kjetil Ollestad ved juridisk avdeling hos Fylkesmannen i Trøndelag.

Vedtaket gjelder

Offentlighetsloven har ingen rettslig tvangskraft. Offentlige organer kan sanksjonsfritt bryte lovens bestemmelser. Den juridiske ekspertisen viser til at et søksmål for å unngå å bli omfattet av offentlighetsloven er noe helt nytt i Norge.

– Dette er upløyd mark. Organet er bundet av vedtaket fra Fylkesmannen, men ikke noe mer enn en kommune ville ha vært. Selskapene har på samme måte som kommunene, rett til å gå til domstolene og få prøvd gyldigheten av Fylkesmannens vedtak. Men inntil det foreligger dom for noe annet, gjelder vedtaket, sier professor emeritus i jus Jan Fridthjof Bernt ved Universitetet i Bergen.

Professor i forvaltningsrett, Jan Fridthjof Bernt, mener at saken burde vært behandlet av Sivilombudsmannen.

I stedet for et søksmål mener Bernt at det hadde klart vært bedre om saken hadde blitt lagt fram for Sivilombudsmannen.

– Da kunne vi fått en mye raskere avklaring av dette spørsmålet, sier Bernt.

Komplisert juss

Professor emeritus i offentlig rett Erik Boe ved Universitetet i Oslo, er enig med Bernt om at det jusen i denne saken er upløyd mark.

– Jeg har aldri vært borti dette spørsmålet før. Jeg kan forstå at selskapet vil få avgjort det omtvistede juridiske spørsmålet med rettskraftig virkning. På den andre siden. Tiden man må vente på å få avklart saken i retten kunne føre til at saken blir uaktuell for den som har krevd innsyn, sier Boe.

Han peker at dette er komplisert jus. Ved å behandle innsynskravet mener Boe at noe av grunnen til å ty til søksmål vil falle vekk.

– Jeg vil nok falle ned på at jeg er enig med selskapet. Det er fornuftig å vente med behandlingen av innsynsbegjæringen til domstolen har behandlet søksmålet, sier Boe. Professor emeritus i forvaltningsrett Erik Boe mener det er fornuftig å vente med behandlingen av innsynskravet til retten har behandlet saken.

Uenig i argumentasjon

I søksmålet mot staten skriver Trønder energi AS blant annet at selskapet vil få en utilsiktet konkurranseulempe hvis det blir omfattet av offentlighetsloven.

«Konkurrenter kan endog kreve å få innsyn i dokumenter hos Trønder Energi AS. Herunder dokumenter som kan inneholde opplysninger som kan avsløre forretningsmessige, økonomiske og strategiske beslutninger», står det i varselet om søksmål.

Dette mener begge professorene er feil. Offentlighetsloven har flere lovparagrafer som gjør det mulig å unnta slike opplysninger som Trønder Energi peker på.

– Denne argumentasjonen blir et bomskudd. I offentlighetsloven er det unntaksparagrafer som ikke bare gir organet rett, men også plikt, til å unnta slike opplysninger, sier Boe.

– Denne problematikken blir godt fanget opp i offentlighetsloven, sier Bernt.

Journal og innsynsbegjæringer

Advokaten til energiselskapene presiserer at det sentrale poenget i anførselen om konkurranseulempe, er om morselskap i offentlig eide energikonsern må føre journal og forholde seg til innsynsbegjæringer. Han peker på at dette er en plikt morselskap i private energiselskap ikke har.

– At det finnes fritakshjemler, endrer ikke på dette. Heller ikke at opplysninger i ulike dokumenter som hver for seg ikke oppfyller lovens fritakskrav, kan gjøre det samlet, sier advokat Shetelig.

Riksrevisjonen: Staten driver skjult skattlegging gjennom høye gebyrer

Kommunal Rapport 03.11.2020

Staten tjener over 600 millioner kroner på gebyrer på en rekke offentlige tjenester. En skjult skatt, mener Riksrevisjonen.

NTB

Riksrevisjonen har kontrollert om staten følger Stortingets forutsetninger for gebyrfinansiering av tjenester som tinglysing av eiendom, registrering i løsreregisteret og teoriprøven for førerkort. Undersøkelsen viser at staten krever inn for høye gebyrer. I henhold til regelverket skal mottakeren av en tjeneste nemlig ikke betale mer enn det koster å produsere og levere den.

– Gebyrer på offentlige tjenester skal ikke være høyere enn kostnadene. At vi som innbyggere betaler 627 millioner kroner mer enn det faktisk koster å levere tjenestene Riksrevisjonen har sjekket, er en skjult skatt. Det kan ikke statsforvaltningen pålegge oss, konstaterer riksrevisor Per-Kristian Foss.

Pågått i årevis

Å pålegge brukerne unødvendig høye gebyrer er noe som har pågått i flere år, påpeker han.

– Den økonomiske kreativiteten her har vært ganske stor. Og det er ikke et honnørord i denne sammenhengen.

I 2019 hadde 12 departementer og 36 virksomheter nærmere 5,3 milliarder kroner i inntekter fra 80 ulike gebyrordninger. I undersøkelsen er sju gebyrordninger under fire departementer – Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Samferdselsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet – gransket nærmere. Disse sto for 82 prosent av de totale gebyrinntektene i fjor.

Betydelige avvik

Revisjonen viser blant annet at flere av gebyrordningene som er overpriset, ikke har blitt nedjustert til kostnaden for tjenesten fordi det ikke har vært funnet inndekning i budsjettet for å redusere den skjulte skatten.

– For fire av de sju gebyrordningene som inngår i undersøkelsen, er det betydelige avvik mellom kostnadene for tjenestene og gebyrsatsene som er fastsatt i forskriftene, heter det i rapporten.

For å lese selve rapporten, bruk denne lenken:

<https://www.riksrevisjonen.no/globalassets/rapporter/no-2020-2021/stortingets-forutsetninger-for-gebyrfinansiering-av-offentlige-tjenester.pdf>

Ufornuftig å velge en utvalgsleder som motsetter seg dette

Kommunal Rapport 03.11.2020

Må den som skal velges til leder av et utvalg, samtykke skriftlig til å bli valgt?

SPØRSMÅL: I kommuneloven [§ 7-2](#) er det fastsatt at ved valg til folkevalgte organer er det et vilkår at den som velges, har samtykket skriftlig til å stille til valg. Gjelder dette også når det skal velges leder av utvalg?

SVAR: Bestemmelsen [§ 7-2](#) om vilkår for valgbarhet gir i første avsnitt en liste over hvilke valg reglene gjelder for. Dette er alle folkevalgte organer i kommunen, blant annet utvalg og styrer valgt av kommunestyret eller fylkestinget. Det sies ikke noe om valg av leder i slike. Det gjøres det heller ikke i [§ 5-7](#) om oppnevning av utvalg. Her står det bare i, andre avsnitt, første setning, at «Kommunestyret og fylkestinget velger selv en leder, en nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til utvalget».

Det er altså tale om tre valg som må gjøres hver for seg og i denne rekkefølge, og der bare det første av disse er nevnt [§ 7-2](#). I andre avsnitt, bokstav c) kommer så dette særlige kravet om skriftlig samtykke til å la seg velge. Spørsmålet er om dette gjelder også ved valg av leder for utvalg. For de øvrige vilkårene for valgbarhet i denne bestemmelsen er dette ikke noe problem, i og med at disse må være oppfylt allerede for å bli innvalgt i det aktuelle utvalget. Problemet er om det samtykket som medlemmene har gitt til å bli innvalgt i utvalget, kan anses å omfatte også å bli valgt som leder av dette, og hvis ikke, om det da er et slikt krav om samtykke også ved valg til verv som leder i et organ den folkevalgte er medlem av.

Kravet om skriftlig samtykke til å ta imot valg var nytt i kommuneloven 2018. Man tok da utgangspunkt i bestemmelsen i valgloven [§ 3-4](#) nr. 1, som siden 2012 har gitt rett til å kreve seg fritatt fra valg til fylkesting eller kommunestyre. Dette ble nå videreført i kommunelovens [§ 7-2](#), med den ene forskjell at her kreves det positivt samtykke til å velges, mens valgloven bare gir adgang til å nekte.

Av forarbeidene fremgår det at det var valg til kollegiale organer man hadde i tankene, men da med ett unntak; valg til formannskapet, «da en slik reservasjonsplikt vil kunne føre til at kommunen ikke får valgt et formannskap» ([NOU 2016:4](#) 12.3.5 [Utvalgets vurderinger](#) Ombudsplikten). Dette siste er ikke noe problem ved valg til andre folkevalgte organer, herunder utvalg. Her kan man velge mellom alle valgbare innbyggere i kommunen, og herunder sørge for at man får inn medlemmer som er villige til og har kompetanse til å påta seg verv som leder i utvalget. Går ikke kabalen opp, kan man foreta et nyvalg av hele utvalget.

Det er her tale om verv som kan være både viktige for kommunaldemokratiet og svært byrdefulle for den enkelte. Hvis man holder fast ved prinsippet om krav om samtykke ved valg som leder av slike, vil det kunne oppleves som både unødvendig og urimelig, og det er liten grunn til å tro at dette var lovgivers mening.

Vi har altså ikke noe synlig grunnlag i lovteksten for å stille krav om samtykke her, og det er klart nok rom for uenighet om vi da kan oppstille et slik regel. Men i og med at det her kan være tale om svært tyngende plikter for enkeltpersoner, taler mye for at vi bør tolke unntaksregelen i [§7-2](#) andre avsnitt, bokstav c, utvidende, slik at den gjelder også ved valg av leder for de organene som er nevnt i første avsnitt. Alternativt kan vi se bestemmelsen om dette i [§ 7-2](#) som uttrykk for et generelt prinsipp om frivillighet ved valg til folkevalgte verv.

Ved valg av ordfører og varaordfører har vi en tilsvarende problemstilling i kommuner med parlamentarisk styringsform. Bestemmelsen i [§ 6-2](#) andre avsnitt fastslår at i kommuner som følger formannskapsmodellen, må den som skal velges må ha samtykket til å stille til valg.

Dette gjentas ikke i tredje avsnitt om valg av ordfører og varaordfører i kommune med parlamentarisk styringsform, men det er det neppe tvilsomt at den samme regelen må gjelde her.

Uansett vil det ganske opplagt være ufornuftig å velge en utvalgsleder som motsetter seg dette. I så fall vil hun i neste omgang kunne søke kommunestyret om fritak fra vervet etter bestemmelsen i [§ 7–9](#) andre avsnitt under henvisning til at hun «ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne».

Energiselskap slipper ikke unna offentlighetsloven

Kommunal Rapport 07.12.2020

Bergen tingrett støtter Fylkesmannens vedtak om at energiselskapet BKK AS er omfattet av offentlighetsloven. Selskapet mener dommen er feil.

– For oss handler dette om å få på plass en prinsipiell avklaring for en hel bransje. Dommen vil mest sannsynlig bli anket, sier konserndirektør for kommunikasjon og samfunnskontakt Rune Indrøy i BKK AS.

Støtter Fylkesmannens vedtak

Energiselskapet BKK AS har gått rettens vei for å unngå å bli omfattet av offentlighetsloven. I forrige uke falt dommen i Bergen tingrett. Energiselskapet får ikke medhold. I en 35 siders dom konkluderer retten med at morselskapet i det offentlig eide BKK AS ikke *hovedsakelig* driver næring i konkurranse med private aktører. Retten mener Fylkesmannen i Vestlands vedtak om at BKK AS er omfattet av offentlighetsloven er korrekt.

«Fylkesmannens konklusjon om at BKK AS er omfattet av offentleglovas virkeområde er etter dette truffet med rette», står det i dommen.

Fakta

Energiselskapet BKK AS mener at selskapet ikke er omfattet av offentlighetsloven fordi selskapet driver i direkte konkurranse med private aktører.

Den aktuelle lovparagrafen i offentlighetsloven er §2:

Lova gjeld for

- a) staten, fylkeskommunane og kommunane
- b) andre rettssubjekt i saker der dei gjer enkeltvedtak eller utferdar forskrift,
- c) sjølvstendige rettssubjekt der stat, fylkeskommune eller kommune direkte eller indirekte har ein eigarandel som gir meir enn halvparten av røystene i det øvste organet i rettssubjektet, og
- d) sjølvstendige rettssubjekt der stat, fylkeskommune eller kommune direkte eller indirekte har rett til å velje meir enn halvparten av medlemmene med røysterett i det øvste organet i rettssubjektet.

Bokstavene c og d gjeld ikkje rettssubjekt som hovudsakleg driv næring i direkte konkurranse med og på same vilkår som private.

Ikke i direkte konkurranse

I dommen fra Bergen tingrett vises det til at det er enkelte uklarheter i både forarbeidene til offentlighetsloven og lovens forskrift. Retten peker på at det verken foreligger høyesterettspraksis eller underrettspraksis om sakens problemstilling. Retten har derfor gjennomgått praksis fra både Sivilombudsmannens og fylkesmennene i lignende saker.

Retten peker i dommen på at selskapet har solgt forskjellige tjenester og ytelser de siste årene. Blant annet foretok BKK AS diverse oppkjøp av enkelte kraftselskap i distriktet. Retten mener at dette skjedde i direkte konkurranse med private aktører. Retten peker på at hovedspørsmålet er om selskapet «hovedsakelig» driver med næringsvirksomhet i konkurranse med private aktører.

«Slik retten ser det fremstår tjenestosalget og oppkjøp som begrenset virksomhet i forhold til BKK AS samlede næringsvirksomhet, som i det vesentlige dreier seg om næringsvirksomhet som ikke utøves i direkte konkurranse med andre private», skriver retten i dommen.

Uenig i dommen

Retten mener at BKK AS ikke oppfyller lovens krav om at selskapet «hovedsakelig» driver med næringsvirksomhet i direkte konkurranse med private aktører.

«Retten er av den oppfatning at BKK AS i det vesentlige utøver suveren, intern eieraktivitet og mottar utbytte fra andre selskapers konkurranseutsatte virksomhet», står det i dommen.

Dette er BKK AS uenig i.

– BKKs morselskap driver i høyeste grad konkurranseutsatt virksomhet. Konsernstyret skal diskutere dommen kommende uke, sier Indrøy.

Viser til unntaksbestemmelser

I stevningen har BKK AS anført at selskapet vil få en utilsiktet konkurranseulempe hvis det blir omfattet av offentlighetsloven. Jussprofessorene Jan Fridthjof Bernt og Erik Boe i Kommunal Rapport vist til at offentlighetsloven har [flere lovparagrafer som hjemler unntak](#) av konkurransesensitive opplysninger. Det samme pekes det på i dommen.

«Konkurranseulempene vil langt på vei avbøtes ved anvendelsen av lovens regler. Det vises i den forbindelse til at en konkret må vurdere å unnta innsyn i tilknytning til konkurransesensitive opplysninger etter blant annet [offentlighetsloven § 13](#) og [forvaltningsloven § 13](#). Dette vil kunne avverge store deler av de anførte ulemper», står det i dommen.

BKKs anførte ulemper ved å være omfattet av journalføringsplikt og måtte ta stilling til henvendelser, framstår for retten som overdrevne.

Ikke enig med dommen

BKK holder fortsatt fast på at innsyn vil svekke deres konkurranseevne.

– Det svekker vår konkurransekraft fordi det også gir konkurrenter innsyn i vår virksomhet og i våre forretningsstrategier. Dette er et viktig prinsipp for BKK og for hele energibransjen. Derfor tar vi og vår bransjeorganisasjon Energi Norge ansvar for å få på plass en prinsipiell avklaring, sier Indrøy.

– *Hvorfor er ikke unntaksbestemmelsene i offentlighetsloven som verner om konkurranseutsatte opplysninger, tilstrekkelig for BKK?*

– BKK har ingen ytterligere kommentarer i saken, sier Indrøy.

«Gjøres under medienes oppsyn»

I dommen påpekes det at forståelsen retten legger til grunn, medfører at offentlig eide selskap ikke står like fritt til å velge den forretningsmessige mest optimale organisering, dersom en samtidig ønsker å være unntatt fra offentlighetsloven.

«Begrensningen rammer imidlertid konkret et morselskap som hovedsakelig ikke driver i direkte konkurranse med andre private, og forvalter offentlig kapital som etter hovedregelen skal gjøres under medienes oppsyn», står det i dommen.

I lovens forarbeider har flere statlige selskaper blitt unntatt fra offentlighetsloven. Retten peker på at eventuelle uklarheter dette måtte medføre må lovgiver selv avklare.

Regjeringsadvokat Sture Nilsson har prosedert saken for staten. Han har ikke svart på våre henvendelser.

Partene har ankerett. Dommen fra Bergen tingrett er ikke rettskraftig.

Fullt mulig å bruke internett til underskriftskampanjer

Kommunal Rapport 07.12.2020

Må innbyggerinitiativ dokumenteres med håndskrevet underskriftsliste?

SPØRSMÅL: I vår kommune er det levert inn en underskriftsliste for et innbyggerinitiativ mot en planlagt bompengering rundt sentrum i kommunen.

Det ble lagt ut underskriftslistene i butikker, kafeer og bensinstasjoner. Det ble også opprettet en underskriftskampanje på Facebook med samme innhold. Da vi leverte underskriftene til ordføreren, fikk vi beskjed om at dersom dette skulle bli ansett som et innbyggerforslag, måtte underskriftene være håndskrevet på fysiske lister. Det var ikke godt nok med digitale underskrifter ved utskrift av navnene på Facebook.

Kan dette stemme? I vår digitale tid når alle må forholde seg til nett og digitale brev og postkasser og alt mulig?

SVAR: Nei, det er ikke lovlig å stille et slikt krav til et innbyggerforslag. Se her merknad i proposisjonen til kommuneloven, der det sies om bestemmelsen om dette i [§ 12-1](#): *«Bestemmelsen krever ikke at underskriftene skal være skriftlig på papir. Underskrifter kan således samles inn på for eksempel internett.»*

Med så føyes det til: *«I og med at det gjelder et bosettingskrav, må støtteerklæringen inneholde informasjon som gjør det mulig å fastslå at underskriveren er bosatt i vedkommende kommune eller fylkeskommune.»*

Det må bety at alle underskrivere må angi sin bopelsadresse på listen.

Må kunne dokumentere saklige hensyn når kommunen selger til en som ikke hadde høyeste bud

Kommunal Rapport 14.12.2020

Kan kommunen la være å selge til den som har gitt det høyeste budet?

SPØRSMÅL: En kommune ønsker å selge en større eiendom som er regulert til næringsformål. Saken er nå satt til behandling i kommunestyret i lukket møte. Det er lagt fram tilbud fra fire potensielle kjøpere som ordfører hadde tatt direkte kontakt med. Kommunedirektøren innstiller på at man skal ta imot tilbudet fra en lokal bedrift, selv om dette er vesentlig lavere enn det høyeste fra konkurrentene. Er det greit at man vedtar dette salget på denne måten?

SVAR: Spørsmålet om *lukking av møtet* kan ikke avgjøres på forhånd. Det er bare kommunestyret selv som kan vedta at en sak der skal behandles i lukket møte, og bare der ett av vilkårene i kommunelovens [§ 11–5](#) for slik lukking er til stede. I denne saken er det sannsynligvis to mulige grunnlag for dette:

Det ene er etter [§ 11–5](#) tredje avsnitt, bokstav b, at det vil kunne komme fram opplysninger i møtet som kunne vært unntatt fra innsyn etter offentleglova om de sto i et dokument, og tungtveiende offentlige interesser tilsier av møtet lukkes for å skjerme disse. Hvis vedtaket innebærer at det kan være aktuelt å gå videre i forhandlinger med den aktuelle kjøperen, f.eks. om avtale med en nærmer presisering av hvordan tomten skal brukes, se her offentleglova [§ 23](#) første avsnitt om unntak som «er påkrevd av omsyn til gjennomføring av økonomiforvaltninga til organet»

Det andre kan være at ett eller flere av de aktuelle tilbudene inneholder opplysninger som er underlagt taushetsplikt i kommunen. Da må kommunestyret lukke møtet, se kommunelovens [§ 11–5](#) andre avsnitt, siste setning. Dette kan særlig være aktuelt hvis det legges fram opplysninger om forretningsmessige forhold som er det er taushetsplikt etter forvaltningsloven [§ 13](#) første avsnitt, nr. 2. Her vil andre som har gitt bud på eiendommen kunne kreve innsyn også i slike opplysninger hvis de kan ha betydning for avgjørelsen, se forvaltningslovens [§ 19](#) andre avsnitt, men da vil de selv få taushetsplikt og være avskåret fra å bruke det de har fått vite utenfor den konkrete saken, se forvaltningslovens [§ 18 b](#) siste avsnitt.

Når det så gjelder *selve vedtaket*, har vi ingen lovregler om salg av kommunal eiendom, på linje med de vi har om anskaffelse. Men det er to viktige rettslige begrensninger i kommunens handlefrihet også her:

Den ene ligger i krav om forsvarlig saksbehandling, herunder at kommunedirektøren i sitt saksforelegg skal ha vurdert lovligheten og forsvarligheten av det aktuelle vedtaket. Sentralt vil her være hvordan man begrunner manglende offentlig utlysning av det planlagte salget, om dette var forsvarlig ut fra ønsket om et gunstigst mulig salg. Dette er noe som i prinsippet kan prøves av fylkesmannen etter lovlighetsklage fra tre kommunestyremedlemmer, og unntaksvis også av eget tiltak.

Det andre er spørsmål om brudd på likhetsprinsippet: Hvis kommunen har valgt å selge til andre enn den som tilbød best pris, må den kunne dokumentere at avgjørelsen om valg av kjøper er basert på et annet og saklig hensyn, f.eks. knyttet til den planlagte bruk av eiendommen. I motsatt fall vil vedtaket kunne bli ugyldig.

Plikten til å være møteleder gjelder til man har fått gyldig fritak

Kommunal Rapport 30.11.2020

Kan møteleder bare be noen andre være møteleder i en bestemt sak?

SPØRSMÅL: I kommentar til kommuneloven 2018 (Overå og Bernt) § 11-9 side 267, note 10, sies det forbindelse med omtalen av bestemmelsen om at ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende: «Hvis organets leder har forfall, eller ikke ønsker å fungere som møteleder under behandlingen av vedkommende sak, er det nestleder eller den som måtte bli valgt som møteleder, som har denne «dobbelstemmen»».

I dette synes å ligge at en møteleder skal kunne velge å la være å fungere som møteleder i en bestemt sak, og da uten at utvalget «fritar» vedkommende fra å lede møtet, også utenom inhabilitetstilfellene.

Jeg kan ikke se at dette spørsmålet har vært drøftet i teorien tidligere, og kan ikke se at det som sies her kan være riktig. Utgangspunktet må etter mitt skjønn være at ordfører, en valgt utvalgsleder, en fungerende varaordfører eller nestleder, eller en valgt møteleder, bare har en rett, men også en plikt til å lede møtet.

Dernest er det spørsmål om møteleder (ordfører, utvalgsleder eller en annen fungerende møteleder) kan be om at organet *godkjenner* at han/hun overlater til en varaordfører/utvalgsnestleder eller et annet medlem å lede behandlingen av en sak – selv om det ikke er tale om inhabilitet.

Et eksempel kan være når ordførers/utvalgsleders habilitet har vært behandlet, og vedkommende under tvil, kanskje under dissens, er kjent habil etter de skjønnsmessige bestemmelsene i [forvaltningslovens § 6](#), annet ledd. Da kan det være ønske om at møteleder trer i bakgrunnen under den videre behandling av saken, for å avskjære diskusjon om hans/hennes rolle i behandlingen av saken.

Jeg vil også her mene at er man først habil til å delta ved saksbehandlingen, er man også habil til å lede møtet ved behandlingen av den saken som inhabilitetsspørsmålet gjelder

Spørsmålet mitt er derfor: Har en møteleder en *selvstendig rett* til å velge å tre tilbake fra møteledelsen når han/hun ønsker det? Og hvis ikke, kan organet etter anmodning *frita* ham/henne for denne oppgaven?

SVAR: Her må jeg bare innrømme; dette hadde jeg ikke tenkt godt nok igjennom da jeg skrev denne kommentaren i boken vår. Det som helt konkret kan fremtre som en god og smidig løsning på noe som oppfattes som en ubehagelig situasjon, lar seg ikke forene med lovens klare regler om hvem som skal være møteleder, og hva dette innebærer. Så her er det jeg *nå* mener må være riktig forståelse av loven når det gjelder møteledervervet:

Utgangspunktet for spørsmålet er altså bestemmelsen i [kommuneloven § 11-9](#) andre avsnitt, siste setning, om hva som gjelder ved stemmelikhet i et folkevalgt organ. Det fastslås her at i andre saker enn valg, er møteleders stemme avgjørende hvis antall stemme for og imot et forslag er likt. Det er dette som litt misvisende omtales som møteleders «dobbelstemme», men realiteten er altså at det kan treffes vedtak med tilslutning fra så lite som halvdelen av organets medlemmer, hvis møteleder har stemt for dette.

Problemet blir så; hvem er møteleder, som altså har denne lille ekstra stemmevekten? Utgangspunktet er klart nok. Det fastslås i [kommuneloven § 6-1](#) første avsnitt at ordfører eller fylkesordfører er møteleder i hhv. kommunestyre og formannskap eller fylkesting og fylkesutvalg, og i [§ 11-2](#) gjentas som en generell regel for alle folkevalgte organer at møtene i organet ledes av organets leder eller nestleder, underforstått at nestleder trer inn bare der leder ikke kan ivareta denne oppgaven. I tillegg er så tilføyd at «Hvis begge har forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg».

Hva innebærer så vervet som møteleder? Den ekstra stemmevekt ved stemmelikhet er én slik funksjon. I [§ 11-3](#) siste avsnitt er videre møteleder gitt kompetanse til å nekte avstemning over realitetsforslag i sak som ikke var oppført på saklisten ved innkallingen, eller i sak der ikke alle fremlagte saksdokumenter fulgte denne, og i [§ 11-5](#) siste avsnitt, første setning kompetanse til å beslutte at debatt om lukking av et møte skal holdes i lukket møte. Dette er funksjoner som må ses i sammenheng med lederens ansvar for å påse at møtet gjennomføres i overensstemmelse med lovens regler om saksbehandling, herunder kravet om at en sak skal være så godt opplyst som mulig (se [forvaltningsloven § 17](#) første avsnitt). Ansvar for å lede møtet er dermed noe langt mer enn en ordstyrerfunksjon. Det er et viktig tillitsverv som ordfører eller utvalgsleder ikke kan tre inn i eller ut av når det passer. Dette avspeiles også i lederens ansvar for å sette opp sakliste i innkallingen til møte i organet, med sakens dokumenter vedlagt, se [§ 11-3](#).

Dette taler sterkt for ordfører eller leder for annet folkevalgt organ må fungere møteleder i alle møter og under alle saker i det folkevalgte organ hun er leder for. Hvis lederen for et organ opplever det som ubehagelig eller uheldig at hun leder organet i en bestemt sak, kan hun da i stedet søke organet om å bli fritatt fra å delta ved behandlingen av denne saken etter bestemmelsen i [§ 11-11](#) om fritak av personlige grunner. Dette gjelder da funksjonen som medlem, ikke bare som møteleder. Hvis slikt fritak blir gitt, skal hun flytte seg til tilhørerbenken hvis møtet er åpent, og forlate møterommet hvis møtet er lukket, og et varamedlem trer inn i hennes sted. I dette siste ligger at den som vil søke om slikt fritak, bør varsle om det på forhånd, slik at varamedlem kan innkalles, men dette er ikke et absolutt vilkår for vedtak om å gi fritak.

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsos kommune

Møtedato

19.01.2021

Saknr

07/21

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 20/486 - 1

Forslag til vedtak

Protokollen godkjennes

Saksopplysninger

Protokollen går i gjennom i møtet.

Vurdering

Protokollen anbefales godkjent